

RECORD I HOMENATGE

A CRISTÓBAL VALDÉS GIMÉNEZ *in memoriam*

Permítenos amigo Cristóbal que te escribamos en la lengua que nos hiciste hablar durante todos los años que estuviste con nosotros, que fueron muchos.

Con tu venia, vamos a permitirnos la licencia de tomar prestados algunos versos del gran poeta Manuel Machado, que consideramos que reflejan muy adecuadamente a tu persona. Helos aquí.

“Yo soy como las gentes
que a mi tierra vinieron
Soy de la raza mora,
vieja amiga del sol,
que todo lo ganaron y todo lo perdieron
Tengo el alma de nardo del árabe español,”

Aunque los versos continúan diciendo que la voluntad se ha muerto una noche de luna, en que era muy hermoso no pensar ni querer, creemos que tu voluntad no se ha muerto nunca así, cómo tu recuerdo, que permanecerá intacto entre los que te hemos querido.

Te vemos como eras, una persona alegre, feliz y muy amigo de tus amigos. Tu alegría y tu forma de vivir la fiesta era contagiosa, que marcha tenías cuando te lanzabas, que era la mayoría de la veces. Como cuando subíamos al Santo Cristo y tú te ocupabas, como buen sumiller, de suministrar los mejores caldos que guardabas en tu bodega personal, para disfrute de tus amigos en mayúsculas. Y no hablemos de los puros, siempre tenías a mano, en primer lugar el tuyo y después el de tu hermano Conrado y los de los demás de tu grupo de Marinos.

Pasaste una mala racha con tu problema de cadera pero fuiste lo suficientemente fuerte, y demostrando una voluntad férrea lo superaste, con la consecuente alegría de los que te rodeábamos.

Con tu insistencia en hacernos hablar castellano a todos, nos acordamos de una anécdota, que pasó una noche de cirio. Llegaste tarde a nuestra cena y nuestro amigo “Tarzán” te increpó preguntándote el por qué de tu tardanza, y tu respuesta fue “Es que me he encontrado con el capitán de los Mosqueteros y nos hemos enrollado” Tarzán te preguntó. “¿Quién es el capitán de los Mosqueteros este año?”. Y tú aclarándoselo le dijiste “Es Juan Cerezo el casado con la Helada” y Tarzán te dijo “¿Y qué has hecho, has venido por el puente de “media-media”?”.

Tu último acto de fiestas fue sacar la Reliquia de San Blas. Por tu antigüedad te tocaba el haberla sacado nue-

ve años antes, pero coincidió con tu problema de cadera y pediste un aplazamiento para la próxima vez. Todos éramos sabedores de la importancia que tú le dabas a este acto, y cuánto disfrutaste con él.

También nos acordamos mucho de tí todos tus quintas y quintos. Siempre estabas dispuesto a colaborar en cualquier organización que montásemos y eras el primero en ofrecerte desinteresadamente para estampar y regalarnos tus camisetas con una impresión que tu imaginación creaba sin esfuerzo, pero siempre muy sutil y acorde con el evento.

Qué más te podemos decir, simplemente que no te olvidaremos y que nos debes una por haberte ido casi sin despedirte y anticipadamente, tu recuerdo será para nosotros un faro, que nos guiará para hacer unas fiestas mejores, y desde donde estés seguro que gritarás con nosotros un fuerte “VÍTOL AL PATRÓ SANT BLAI”!!!!!!.

Tus amigos Marinos y toda la quinta del 70.

**ANTONIO BENEYTO
BELLVER**

El 17 de desembre de l'any 2010 ens sorprenia la fatal notícia de la teua defunció. Va ser inesperada, sobretot, perquè tan sols una setmana abans havies suportat una important operació de cor.

En 1940, amb tan sols 4 anys de vida, ta mare et va apuntar a la filà, sent des de llavors, fester actiu i col·laborador entusiasta en ella. Fores president de la filà i diversos anys vas ser vocal en la Junta de Festes. Vas ser un dels privilegiats a eixir en la primera Publicació, i en el seu 25 aniversari vas tindre l'oportunitat de tornar a desfilar en els dies previs a les nostres festes. Vas ostentar el càrrec de capità l'any 1981. En 1990 vas rebre homenatge pels teus 50 anys de fester. L'any 2006 vas passar al Quadre d'Honor de la Filà.

Han sigut diversos els anys que ja no estaves participant activament en la festa. La teua malaltia, a poc a poc, et va apartar d'ella i farà prop de 10 anys que no et vesties d'espanyoleto. Però sempre, al parlar amb tu, eixia a reluir la nostra volguda Filà d'Espanyoletos, fruit del la teua activa vida de fester. Deixes molta llavor en la filà, germà, nebots i nebots néts, que ens sentim orgullosos de pertànyer als Espanyoletos, i que sempre ens queda el record del *tio Toni*, Espanyoleto i fester, com bé ens ho demostra la foto que hi ha a l'entrar en el maset, disparant el canó de la filà.

Descansa en pau.

**JOSÉ CANTÓ
CALATAYUD**

El passat 12 d'abril ens deixà per sempre José Cantó. Amb la seua desaparició deixa un gran buit, no sols en la Filà de Granaders sinó en tot l'àmbit fester.

Durant 70 anys José Cantó ha estat participant molt activament en tot allò que estiguera relacionat amb les nostres festes de moros i cristians. Fins a l'últim moment ha estat acudint al maset, si bé la seua salut ja no li va permetre desfilar en la carrossa de veterans amb motiu del 150 aniversari de les nostres festes. Des del seu ingrés en la Filà de Granaders a l'any 1941 ha anat exercint tots els càrrecs i rebent els següents reconeiximents:

- Capità els anys 1943 i 1972
- Secretari i tresorer de la junta, des de 1947 fins 1965
- President de la filà, des de 1965 fins 1979
- Portador de la relíquia de Sant Blai l'any 1977
- Homenatjat pels 50 anys de festers l'any 1991

- President de la Junta de Feste des de 1983 fins a 1987

Per acabar com a punt culminant de la seua vida festera com a president de la Junta de Festes de Bocairent. Tenia amics en tot el món fester, per aixó l'any 2008 els seus companys de la "Asociación de Amigos de la Fiesta" li van dedicar un ben meregut homenatge, al nostre maset.

Parlar de Pepe Cantó es parlar de tota una vida dedicada a la seua benvolguda Filà de Granaders, que no seria el que és hui sense la seua figura.

Aquets any, el dia de l'aixabegó, després de desmontar les andes i guardar la imatge del nostre patró, els granaders ens reunirem com cada any al voltant de Sant Blai, i resarem les oracions pels difunts de la filà, durant tants anys havia resat Pepe, i aleshores, estarà present en la memòria de tots nosaltres, quan en l'església ressona el nostre:

VÍTOL I VÍTOL AL PATRÓ SANT BLAI! VÍTOL !

**FRANCISCO MARCO
BERNÁCER**

Passades unes setmanes de les festes de 2011, el 18 de març, ens va deixar Paco Marco. Va nàixer al febrer del 1929 i ingressà en el Filà dels Contrabandistes als anys 60. La seua vinculació és herència de son pare, Blai Marco Vañó, qui ja apareix en la fotografia més vella que conserva la filà. Sa casa feia funció de maset quan en aquella època no en teníem.

Encara que els últims anys la seua malaltia impedia que Paco participara més activament de la festa, de jove exercia de cambrer encarregant-se de portar els cafés del casino de les seues cosines, quan el maset estava al racó de les monges, fet que demostra el seu caràcter col·laborador i voluntariós. Ell va ser l'últim sergent contrabandista i l'últim sergent de la filà que exercia la funció com a tal, éssent durant anys el portador

del banderí en els actes de festa. Solia assistir al maset per a fer la ratlla de la misèria i les conseqüents partides de *julepe* els diumenges per la vesprada. També era un dels encarregats de fer la paella del dia de l'Eixabegó i del dinar de la ratlla de la misèria.

Va ser portador de la Relíquia en la processó de Sant Blai l'any 1997 i va rebre l'homenatge pels seus 50 anys de fester l'any 2010.

Descansa en Pau, Marco.

Carmen Beneyto Gandia va nèixer el 7 de febrer de 1931 i ens deixà el passat 26 de març, sent la dona més major de la Filà de Contrabandistes. La seua vinculació amb la filà comença l'any 1986. A continuació va seguir els seus passos la seua filla Ana, i posteriorment el seu home, Antonio.

Si hem de destacar alguna qualitat festera de Carmen, eixa és l'entusiasme que posava en tot allò relacionat amb les festes de Moros i Cristians a Bocairent. Des de que va decidir apuntar-se a Contrabandista ha participat molt activament de la festa, fins al punt de ser capitana tan sols sis anys després d'ingressar en la filà. Eixe any se li feia referència en la lletra escrita per Vicente

CARMEN BENEYTO GANDIA

Molina Belda per a la música de "La Chiclanera", que encara cantem en ocasions durant alguna desfilada.

Quan el seu estat físic no li permetia desfilars en l'Entrada, eixia en una calessa i, encara l'any passat, la vam poder veure desfilant en l'esquadra oficial de dones pels carrers de Bocairent, poques setmanes abans que faltara sorprenentment.

Sense cap dubte anem a notar el buit que ens deixa Carmen, perquè era volguda i respectada per tots.

Descanse en pau.

Va nèixer el dia 25 de febrer de 1935. S'introdueix en la festa de la mà dels Marrocs; una filà que ell volia i coneixia perquè el maset se situava davant la casa on vivia, al barri de la Mare de Déu dels Desemparats. Vicent fou Marroc durant molts anys però per diferents qüestions va haver de donar-se de baixa.

Això, però, no li va llevar l'alegria i l'amor que tenia per les festes i per Sant Blai. I ho va saber transmetre a les seues dues filles. L'any 1989, i com a conseqüència de la il·lusió d'aquestes de formar part del Terç de Suavos, Vicent es va apuntar a aquesta filà. Acudia a les *sopaetes*, i va eixir el dia de l'Entrada per l'any 1993, amb vestit especial. Malgrat estar tan involucrat en la festa, Vicent no va eixir mai vestit de Suavo perquè, com ell deia: "Jo disfrute veient eixe batalló que formen els suavos en l'Entrà i el piquete" Gaudia veient desfilars els Suavos i veient participar a les seues filles. Però gaudia plenament del dia més gran per a a la filà, el 3 de febrer. L'encisava veure desfilars el Pique-

VICENTE VAÑÓ LLOPIS

te pels carrers de Bocairent tot i manifestant amb gran sentiment: "Quin batalló més bonico formen els suavos, dóna gust vore-los desfilars!". S'emocionava quan el Piquete entrava a la plaça de l'Ajuntament. Però sobretot, Vicent sentia un cúmul de sentiments perquè se sentia orgullós que les seues filles formaren part d'eixe batalló encarregat de ser la guàrdia de Sant Blai cada 3 de febrer. Amb la veu trencada per l'emoció però alhora ben ferma sempre cridava: *Vítol al Patró Sant Blai!*

Després d'uns mesos malalt, ens deia adéu per sempre el passat 15 d'abril de 2011. El seu record serà difícil d'esborrar de la memòria d'aquells que com la seua dona i les seues filles sabien que Vicent tenia un cor grandíssim, que no li cabia dins del pit. Era una persona alegre, discreta i molt devot de Sant Blai. És per això, que tots els qui el coneguérem, sabem que des del cel, cada 3 de febrer i amb la veu tremolosa d'emoció i ferma de devoció el sentirem cridar:

VÍTOL AL PATRÓ SANT BLAI !!!!!

Juan Molina Puerto ens va deixar el 27 de juny del 2011, als seus 70 anys. Han estat dos anys els que ha lluitat contra la malaltia i no el tinguérem entre nosaltres el dies de festes. Es va apuntar Estudiant, on ja estaven, el seu pare Enrique Molina Belda i el seu germà, Enrique Molina Puerto, en 1965. Va ser capità el 1972, quan encara es podien tirar joguets en la carrossa, i utilitzàvem la seua casa del carrer del Pòsit per a repondre els coves que ja s'havien buidat, així com la beguda, per a la carrossa i per a l'Esquadra Oficial, en especial brandi i, durant uns quants anys, "Pinord". Va tindre l'honor de portar la Relíquia el 1990. Inculcà l'estima per Bocairent, les festes i Sant Blai als seus fills i la saga dels Molina continua representada als Estudiants mitjançant la seua filla Mª José, capitana l'any 2000, i la seua descendència. Durant molts anys, Juan tenia un lloc reservat a l'Esquadra de Marmotes de la qual havia sigut fundador. Als anys 70 i 80, quan els Estudiants estaven molt pacifistes i eren pocs els que eixien a disparar preferint fer l'anomenada "Ruta del vi", un clàssic era traure el llibret

JUAN MOLINA PUERTO

"Cantares" on havíem recopilat totes les cançons i posar-se a cantar. Si bé, prèviament, Juan Molina, llegia en veu alta, la culta i simpàtica introducció al llibret, que havia escrit, emparat en l'anonimat, el seu amic i company de "ronda" i de "dominó", Pepe Juan Mora: "De siempre, la Estudiantina, se ha caracterizado por su buen humor, simpatia y afición al canto. Reunidos en el Maset, calor, amistad y jolgorio..." El seu cunyat Emilio Tortosa Cosme es va inventar la primera "revista parlada" de Bocairent. Un dia al Maset dels Marrocs, potser en companyia de Blas Silvestre, aleshores seminarista, parlava del simbolisme dels textos sagrats, que no cal prendre-los al peu de la lletra. I això va donar peu a una reflexió de Juan Molina: "Si el Cel no és precis que siga un lloc llunyà, allà amunt de l'estratosfera, si més no, al final dels temps, pot estar en la mateixa Terra, demanem que el Cel estiga a Bocairent que és un lloc molt bonic i ja se'l coneixem"... Segur que Juan ja ha fet la seua sol·licitud i amb la col·laboració de Sant Blai, que també estarà d'acord, ens tindran preparada eixa agradable sorpresa. Descanse en pau.

ESTEBAN CASTELLÓ MORA

Esteban Castelló Mora se'n va anar d'aquest món a finals del mes de maig del 2011, quan tenia 69 anys. La seua salut s'havia deteriorat últimament però ningú no s'esperava un desenllaç tan sobtat.

De xicotet i de jove va eixir a festes vestit de Mosqueter perquè així ho volia el seu *agüelo* Esteve, que el va donar d'alta el 1944, als dos anys d'edat, i el va fer Capità el 1947, quan solament tenia 5 anys. Però era als Estudiants on estava apuntat el seu pare, i on eixien els seus germans Paco, José M^a i Enrique, i on va acabar apuntant-se el dia de l'Eixabegó del 1969.

Va ser Capità de l'Estudiantina el 1973. El seu any d'alferes, havia compartit càrrec amb Juan Molina Puerto que també ha faltat en el 2011.

Esteban va ser un Estudiant de maset. Puntual en totes les celebracions i obert a col·laborar amb la Junta sempre que se li demanara, com ho de-

mostren les seues intervencions com a locutor a l'eixida de l'Entrada, o els molts anys que prescindint de desfil·lar amb els amics, es sacrificava com a cuidador de les esquadres de la filà.

En les tres darreres dècades quan eixia a l'Entrada ho feia amb l'Esquadra de Marmotes i en el dinar d'eixe dia feia el seu particular *almerç de crustacis*. Durant molts anys, fins que es va imposar la llei seca, va fer de cantiner de l'esquadra perquè ningú no patira mai set en el trajectes de ciri, caixes, entrada i panellet.

Per problemes burocràtics, no va celebrar els 50 Anys de Fester quan li corresponia (1994), però ho va fer el 1996. Va ser portador de la relíquia amb la Filà d'Estudiants el 1999.

Descanse en pau.

CRISTÓBAL VALDÉS JIMÉNEZ

Cristóbal Valdés Giménez va nèixer a Alcañiz (Teruel) en 1949. Quan tenia 12 anys va vindre amb la seua família a Bocairent, integrant-se i fent amics des del primer moment, pel seu caràcter alegre, dinàmic, conversador etc...

Per raons de feina, abans de casar-se, va començar a treballar a Ontinyent. Quan es va casar a l'any 1976 es va establir allí. No va deixar mai de vindre per Bocairent, ja que tenia molts amics i estava molt vinculat al poble.

Sense oblidar les seues arrels, ha estat un enamorat de Bocairent i s'ha sentit sempre com un bocairentí més.

Cristóbal es va apuntar a la Filà de Moros Marins l'any 1966. Va ser capità en 1984 i va participar

en la capitania de la seua quadrilla durant uns quants anys.

L'any 2002 i per qüestions de salut no va poder traure la relíquia. En les festes del 2011 va poder traure la relíquia, i va ser el seu acomiadament de SANT BLAI i de les festes.

De segur que SANT BLAI va eixir a rebre't, i tu, amb el teu somriure li diries "*¡yo a tí te conozco!*" Els Moros Marins i sobretot la teua quadrilla et trobarem a faltar.

Descansa en pau!

VICTORINO PEIDRO CASA

Víctor, com tota la vida se l'ha conegut en la filà, va nèixer el dia 18 de desembre del 1924. Va decidir apuntar-se Mosqueter l'any 1941 sent avalat per Baltasar Peidro Cabanes, el seu oncle. Víctor va formar part activament de la vida de la filà com ho demostra el fet de ser secretari de la filà durant vora vint anys. De fet va desenvolupar aquesta tasca des de l'any 1975 fins l'any 1992. A més va ser president dels Mosqueters durant els anys 1970-1975.

Parlar del "Tio Víctor" és parlar de la història de la filà. Qualsevol dubte que tingueres al respecte de dates, a maneres de procedir en qualsevol aspecte relacionat amb la festa, anècdotes,... sempre el trobaves quan el buscaves, amb una claredat d'idees i una gran memòria.

Junt als seus amics de quadrilla va passar el testimoni fester a la seua família, els seus fills i néts

formen part de la filà. Amb el *Tio Salamó* i el *Tio Sirera* era un goig vore'l quan arribaves al maset, sentat amb ells era feliç de vore com els Mosqueters gaudien de la festa.

L'any 1976 va tindre l'honor de ser portador de la Relíquia de Sant Blai, i a l'any 1991 va rebre el reconeixement i l'homenatge als 50 anys de fester. La gran amistat que unia al *Tio Sirera* i al *Tio Víctor* feia que foren inseparables, i el destí va voler que ens privaren de la seua presència en poc temps.

El dia 4 de juny del 2011 el *Tio Víctor* se n'anava, deixant-nos així sense una gran i important part de la història de la filà.

La filà sempre li estarà agraïda per la seua dedicació, descanse en pau Víctor.

JOSÉ Mª SANCHIS MARTÍNEZ

José María va nèixer el 24 de Desembre de 1933 i avalat pel seu sogre Gregorio Beneyto es va donar d'alta en la Filà el dia 5 de febrer de 1974.

El fet que es donara d'alta amb una edat tardana no va ser impediment per a que visquera la festa de forma plena, ja que la tradició festera i l'amor pels mosqueters li venia per part de la família de la seua dona. Així és com abans de ser ell fester, el seu fill major ja ho era. Va saber transmetre i inculcar la passió per la festa a tots els seus fills.

Mai va tindre cap carrec directiu, però era ben sabut per tots que José M^a sempre estava disposat a ajudar en qualsevol cosa, sempre intentant aconsellar i sobretot desvivint-se per a que els festers més joves es sentiren part important de la filà.

L'any 2002 va ser capità, va ser el primer d'una serie de capitans de la família.

José María gaudia les festes en companyia dels seus amics de quadrilla, era un fester al que li agradava anar al maset per poder assabentar-se de tot allò referent a la Filà, preocupat per que les tradicions no es pergueren però sempre obert a canvis dins d'elles per que les festes foren més atractives.

Passades les festes la seua salut va minvar, i finalment el dia 21 de febrer de 2011 ens deixava per sempre.

La Filà de Mosqueters sent la seua pèrdua. Descanse en pau

Francisco va nèixer el dia les Caixes de l'any 1918 i va ser batejat vestit de mosqueter el dia de Sant Blai. A l'edat de 17 anys i avalat per Juan José Asencio Ferre es va donar d'alta en la Filà el 5 de Febrer de l'any 1935. Fill i nét de mosqueters, el "Tio Sirera" com l'hem conegut a la Filà ostentava el primer lloc al quadre de socis.

Al llarg de la seua vida festera no va tindre cap càrrec en la junta, però en aquells anys on en la Filà eren poquets i tots ajudaven, va col·laborar en l'adequació del maset d'Ereta de Penya amb la construcció de les dependències dels músics. L'any 1953 va ser Capità i en l'any 1976 va tindre l'honor de ser un dels portadors de la Reliquia del nostre Patró. El dia del Ciri de la Filà de l'any 2010 va ser el padrí en l'acte de la benedicció de la nova bandera dels Mosqueters.

El "Tio Sirera" va ser un dels components de la primera esquadra de negres que es va fer en la Filà. Va saber transmetre la seua il·lusió per la

festa, pels Mosqueters i per Sant Blai a la seua família, fruit d'això és que el seu fill, el gendre i les nétes han mantés eixa il·lusió sent festers.

Va rebre el reconeixement l'any 1985 als seus 50 anys de fester en actiu i l'any 2010 va rebre el meregut homentage a una vida dedicada a la festa, a 75 anys plens d'il·lusió festera.

Moment recordat pels Mosqueters va ser quan l'any 2008 en la nit de Caixes vam tindre l'honor de celebrar els seus 90 anys, i el dia de la Publicació de l'any 2010 on la Filà li va retre un sentit homentage en el dinar impossant-li l'insignia d'or i brillants de la Filà.

Ja albirant les festes i en plens preparatius per encarar-les, el dia 3 de gener de 2011, ens deixava orfes. La il·lusió del número 1 dels Mosqueters, s'apagava per sempre.

En el record de la Filà sempre quedarà present l'estima que va tindre pels Mosqueters.

Descanse en pau.

LUÍS BENEYTO BLASCO

Fill de Mosqueter, Luís "El de Santa Bàrbara", va nèixer l'1 de juny del 1955.

Persona disposada a tot, amb una gran vitalitat, no dubtava d'ajudar en tot allò que la filà necessitava. Luís va decidir donar-se d'alta el 5 de febrer del 1972 sent avalat per son pare Miguel Beneyto Luna.

L'any 2003 va ser portador de la Reliquia del nostre Patró, moment d'orgull per a tot fester. Implicat en la vida social de la filà va ser durant molts anys junt amb la seua dona Tere, l'encarregat de passar setmana darrere setmana arreglant la ratlla, càrrec de sargent de ratlla que va desenvolupar de manera perfecta, junt amb el repartiment de la loteria de la filà.

Cada any no dubtava en col·laborar en el muntatge de la carrossa per als Mosqueters més menuts. De fet amb el seu tractor ha fet felços a un bon grapat de xiquets el dia de l'Entrada. Cada

vegada que entraves a la cuina del maset a torrar Luís estava allí. Gaudia torrant carn, per a la seua quadrilla en especial, sempre t'atenia a la vora de "la llar" amb una conversa amable, que era el millor reflex de la seua persona plena de bondat.

Ara, quan entrem a torrar trobarem un lloc buit, se'ns farà difícil no vore'l damunt del tractor arrossegant la carrossa dels xiquets.

Després d'una dura lluita amb la seua salut, el dia 12 de juliol del 2011, quan menys s'ho esperàvem, Luís ens va deixar.

La Filà Mosqueters sent la seua pèrdua. Descanse en pau.

18 de setembre del 2010

ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA

En JOSEP VICENT FERRE DOMÍNGUEZ
En VICENTE SILVESTRE SILVESTRE
En ÀNGEL MIGUEL OLIVARES ALÍS
En JOAN ANTONI MOLINA GARCÍA
En FRANCISCO MOLINA MOLINA

Bocairent, a 18 de setembre de 2010, a les 17 hores i en segona convocatòria, comença l'Assemblea Extraordinària de l'Associació al seu local social. Hi assisteixen, a més de les persones reflectides al marge, un total de 73 (setanta-tres) festers, amb el següent ordre del dia:

1. Proposta de la Junta de Festes, per a la consulta als festers sobre el canvi de dates de les festes.

Segons els nostres estatuts, som una federació formada per nou associats, per tant, abans de començar l'Assemblea, s'acrediten els següents festers representans:

FILÀ D'ESPANYOLETOS	PAQUI MOLINA GARCÍA
FILÀ DE GRANADERS	BLAI MOLINA PEIDRO
FILÀ DE CONTRABANDISTES	MIGUEL PÉREZ JORGE
FILÀ TERÇ DE SUAVOS	VICENT SATORRES CALABUIG
FILÀ D'ESTUDIANTS	MARÍA REIG BELDA
FILÀ DE MOROS VELLS	JUAN FERRE VAÑO
FILÀ DE MARROCS	CRISTINA MICÓ PÉREZ
FILÀ DE MOROS MARINS	CARMEN DOMÉNECH BOSCA
FILÀ DE MOSQUETERS	JUAN VAÑO BOTELLA

En primer lloc, el Sr. president, dona la benvinguda a tots els festers que han assistit a l'assemblea. Al voltant del punt de l'ordre del dia comenta que passarà a explicar els acords efectuats sobre la qüestió en Junta de Festes, i que després l'assemblea presente els dubtes que puguin sorgir. Seguidament, fa un repàs de les consultes realitzades dins d'algunes filaes, i passa després a descriure la proposta acordada en Junta de Festes:

Som una federació de 9 socis, i per tant, la Junta de Festes vol demanar permís a l'assemblea, per a fer la consulta als membres de les filaes.

Als festers se'ls enviarà una carta explicativa i la papereta per a votar.

Des que s'envien les cartes fins la votació hi haurà un marge de 30 dies, per si a algun fester no li ha arribat la documentació.

La mesa electoral estarà formada per un president i dos vocals, a més de tres suplents. La Junta de Festes col·laborarà en tot allò que siga necessari.

Es farà un cens electoral i s'informarà dels festers major de 18 anys que tenen dret a vot.

Si hi ha qualsevol dubte o incidència en la mesa, els membres resoldran el que creguen convenient.

El resultat de la consulta serà comunicat tant a l'ajuntament com a la parròquia, perquè prenguen les decisions que creguen convenients.

Per últim, l'assemblea autoritzarà a la Junta de Festes a fer la consulta en les condicions anteriors.

Una vegada explicada la proposta de la Junta de Festes, passen a resoldre's els dubtes que puguin tindre els festers assistents:

Francisco Castelló comenta que ja hi ha filaes que han fet consultes i la votació d'aquesta proposta podria haver-se fet dins la Junta Directiva, per tant, esta assemblea no hauria d'haver-se fet.

El Sr. president li explica que és una manera de veure què pensen els festers, i així informar del resultat a l'ajuntament i a la parròquia, i que per parlar i acordar les coses entre tots, no es perd res.

María Reig Belda explica que no han cregut convenient fer en la seua filà cap consulta, i creu que abans de preguntar als festers, ells ho han de consultar a la seua filà. A més, apunta, que el canvi de dates de les festes podria provocar la pèrdua de la declaració de les festes d'Interès Turístic Nacional.

Carmen Doménech Boscà, pensa que cada fester deu parlar i que el resultat de la consulta ha de ser vinculant i pregunta si la votació cal que siga punt a punt, o en global.

Vicent Pascual Espluges pensa que la gent té dret a expressar el que pensa.

Paqui Molina García comenta que a la seua filà hi ha una junta nova i que ara tenen l'oportunitat de donar veu als festers. Creuen que la seua filà té dret a expressar la seua opinió.

Leandro Santonja diu que en l'altra assemblea ja es va donar a entendre que la votació s'hauria de fer.

Cristina Micó Pérez explica que en la seua filà no s'ha fet cap consulta perquè cap fester els ho ha proposat.

Juan Vaño Botella comenta que si la junta d'alguna filà es nega a la consulta, està negant als festers l'oportunitat d'expressar-se.

José Reig Belda explica que de tota manera creuen que han de preguntar-li abans a la seua filà.

María Reig Belda remarca que el punt 10 no està ben expressat.

El Sr. Alcalde explica que sols s'hauria de canviar un article dels estatuts, que fa referència a les dades de les festes.

El Sr. president diu que el punt 10 queda que es farà una assemblea per a canviar l'article dels estatuts. Si no hi ha més qüestions, es passa a votar si es fa la consulta en base a les propostes de la Junta de Festes.

Es fa la votació, el resultat de la qual és 8 vots a favor i l'abstenció de la Filà d'Estudiants.

Aprovada la proposta de la Junta de Festes, i no havent-hi més assumptes, el Sr. president dóna per acabada la sessió. Són les 18:05 hores, la qual cosa certifique com a vice-secretari.

13 de novembre del 2010

ASSEMBLEA ORDINÀRIA

En JOSEP VICENT FERRE DOMÍNGUEZ
En VICENTE SILVESTRE SILVESTRE
N' ÀNGEL MIGUEL OLIVARES ALÍS
En JOAN ANTONI MOLINA GARCÍA
Na MARIBEL SIRERA SANZ

Bocairent, a 13 de novembre de 2010, a les 17 hores i en segona convocatòria, comença l'Assemblea General Ordinària de l'Associació a la seu social. Amb l'assistència dels senyors reflectics al marge, a més d'un representant acreditat de cada filà associada, amb el següent ordre del dia:

1. Lectura i aprovació, si escau, acta anterior.
2. Festa Avant.
3. Revisió quotes.
4. Aprovació, si escau, pressupostos 2010-2011.
5. Aprovació, si escau, Ordenances.
6. Propostes filaes.
7. Informe president.
8. Torn obert de paraules.

Atenent al que disposen els nostres Estatuts som una federació formada per nou associats, per tant, abans de començar l'Assemblea, s'acrediten els següents representants:

FILÀ D'ESPANYOLETOS	PAQUI MOLINA GARCÍA
FILÀ DE GRANADERS	VICENTE PASCUAL ESPLUGUES
FILÀ DE CONTRABANDISTES	FRANCISCO JOSE REIG
FILÀ TERÇ DE SUAVOS	VICENT SATORRES CALABUIG
FILÀ D'ESTUDIANTS	MARÍA REIG BELDA
FILÀ DE MOROS VELLS	PACO BLÁZQUEZ MAYORAL
FILÀ DE MARROCS	CRISTINA RODRÍGUEZ BLÁZQUEZ
FILÀ DE MOROS MARINS	CARMEN DOMÉNECH BOSCA
FILÀ DE MOSQUETERS	ANTONIO TORREGROSA SANZ

1. LECTURA I APROVACIÓ, SI ESCAU, ACTA ANTERIOR

Després de llegir l'acta de la sessió del 12 de juny del 2010, Pepe Reig Belda comenta que en la seua intervenció va assenyalar que la resta de filaes sí van sol·licitar la

celebració d'una assemblea, en relació al tema del canvi de festes, però no la Filà d'Estudiants.

Leandro Santonja Gisbert manifesta que la seua intervenció està mal interpretada ja que ha de ser l'arxiu de la Junta de Festes el que determine quins seran els festers homenatjats, i no els proposats per les filaes.

Sotmesa a votació la proposta d'aprovació de l'acta de la sessió del 12 de juny del 2010, esta és aprovada per unanimitat dels membres amb la introducció de les indicacions apuntades.

Després de llegir l'acta de la sessió del 18 de setembre del 2010, María Reig Belda posa de manifest que en la seua intervenció va assenyalar que en cas que s'hagen de modificar els Estatuts de l'Associació hauria que convocar prèviament una Assemblea.

Sotmesa a votació la proposta d'aprovació de l'acta de la sessió de 18 de setembre del 2010 esta és aprovada per unanimitat.

2. FESTA AVANT

Tal com mana la tradició de les Festes de Bocairent hui es pronuncien a favor del FESTA AVANT, el Sr. alcalde, el Sr. rector, els representants dels nou filaes i el president en nom de la Junta de Festes.

El Sr. president dóna les gràcies a tots i pronuncia el primer VÍTOL AL PATRÓ SANT BLAI de les pròximes festes de l'any 2011.

3. REVISIÓ QUOTES

El president comenta la necessitat de procedir a la revisió de les quotes, tema que també ha estat considerat pels membres de la Junta de Festes. Per a l'any 2011 es proposen les quanties següents:

- Festers majors de 18 anys: 10 euros.
- Festers menors de 18 anys: 5 euros.

Sotmesa la proposta a votació esta és aprovada per unanimitat de les filaes.

4. APROVACIÓ, SI ESCAU, PRESSUPOSTOS 2010-2011

Pren la paraula el tresorer, Joan Antoni Molina García, que procedeix a donar lectura del pressupost per a l'exercici 2009-2010, en les seues diferents partides, tant d'ingressos com de despeses. Es fixa un pressupost anivellat, que ascendix a 98.656,00 euros. Així mateix comenta que este serà el primer any que hi haurà pèrdues, després de quatre anys amb beneficis, éssent la principal causa de les pèrdues la venda del programa de festes. Abans de procedir a la votació de la proposta pren la paraula Vicent Satorres Calabuig, qui comenta que 33.000 euros són molts diners, i que ara com ara, buscar impremtes que treballen per menys diners no resultaria tan difícil.

El tresorer comenta que no sols és el programa de festes, també cal incloure els díptics del dia 6 de gener, el programa de l'Entrada, del Panellet, entre altres.

María Reig Belda pregunta si per a les despeses de càtering s'han sol·licitat diversos pressupostos.

El president contesta que tant per al programa de festes com per a les despeses de càtering se sol·liciten diverses ofertes.

Josep Molina Puerto, membre de la Junta de Festes, qui a més forma part de la comissió de programa, comenta que la crisi econòmica ha fet disminuir els preus, si bé el preu total inclou un determinat material que finalment suma la quantitat de 33.000 euros, però en el pressupost no s'ha desglossat la quantia.

El tresorer comenta que el problema no és el preu del programa, perquè este continua valent igual que fa quatre anys, el problema radica que els anuncis han disminuït i també la venda de programes.

Vicent Satorres Calabuig pregunta si realment paga la pena fer un programa tan complet.

Blas Belda Pastor assenyala que sempre cal anar a més i mai a menys. Cal tindre en compte que per a la realització del programa de festes hi ha moltes hores de maquetació i es realitza en el poble, en el cas que es realitzara fora, hi hauria més opcions, però no obstant això necessitaríem a una persona encarregada exclusivament per a la maquetació i això també costaria diners.

Sotmesa la proposta a votació, esta és aprovada per unanimitat dels associats amb dret a vot.

5. APROVACIÓ, SI ESCAU, ORDENANCES

El Sr. president dóna compte de l'Art. 28 dels Estatuts d'esta associació, el qual posa de manifest que "l'Assemblea General aprovarà, a proposta de la Junta Directiva, unes Ordenances de la Festa de Moros i Cristians, en les quals s'especifiquen, actes, dates, horaris, itineraris, i modalitats dels festejos, així com el desenvolupament de normes, drets, deures, premis, sancions, etc.". Com cada any hi ha canvis, referits als horaris o llocs de celebració d'eucaristies, és convenient procedir a l'aprovació de les ordenances cada any a l'assemblea.

Pren la paraula Carmen Doménech Boscá, qui comenta que igual que l'any anterior es va introduir la prohibició de portar ulleres de sol, tot i considerar que seria millor

no prohibir. Comenta que també caldrà tindre en compte que hi ha gent que porta les ulleres per necessitat.

En relació al tema de la cordà considera que, el segon paràgraf del segon punt i a part, hauria de dir "*Els portadors de les canyes es reuniran a un hora determinada (21'00 hores) en el mercat o lloc de recollir les canyes i es faran la fotografia de rigor, i les transportaran al lloc on deuen encendre-les. Les canyes s'encendran com ve sent costum*".

Pren la paraula María Reig Belda qui comenta que en el tema de la cordà, no qualla la idea proposada en les ordenances, i que coincideix més amb el que manifesta Carmen.

També Paqui Molina García manifesta el seu acord amb allò que s'ha assenyalat per Camen, ja que si és el cas, es podria retardar massa l'encesa de les canyes.

José Expósito Cabanes, membre de la Junta de Festes i de la comissió de festejos, assenyala que és molt complicat controlar sis mil coets. Es tracta de saber en cada moment on es troben les canyes, perquè la responsabilitat és de la Junta de Festes i estes no poden ser reparades fora de la zona de foc.

Sotmeses la proposta a votació:

- Prohibició utilització ulleres de sol.
- Desenrotllament de la cordà.

No prospera cap de les proposta de canvi assenyalades pels membres de l'assemblea i se sotmet a votació el total de l'Ordenança amb el resultat següent:

- Vots a favor: 8
- Vots en contra: –
- Abstencions: 1

A la vista dels resultats obtinguts s'aproven les ordenances en els termes en què es troben redactades.

6. PROPOSTES DE LES FILAES

Antonio Torregrosa Sanz pregunta quan se celebrarà la votació de la consulta per al canvi de festes.

El president contesta que en la pròxima reunió de la Junta de Festes es decidirà la data, així com els membres de la mesa.

7. INFORME PRESIDENT

El president posa de manifest:

- En el repartiment de pólvora es demanarà el mòbil perquè a última hora sempre falta gent per arreplegar-la, i no pot ser que per a repartir 200 kg de pólvora s'haja que estar quatre hores.
- Recalca que les persones que hagen d'arreplegar la pólvora cal que l'arrepleguen en persona. Només podrà anar-hi una altra persona si prèviament ha estat autoritzada.
- La direcció de l'Himne a Bocairent, el dia 2 de febrer serà a càrrec de Pilar Bacete. Recomana a cada filà que faça arribar l'himne a les corresponents bandes de música, així com un pla d'ubicació en la plaça.
- Ha rebut de la UNDEF una circular per a celebrar a Caravaca de la Cruz, el pròxim 11 de desembre, un jubileu.

- Del 19 al 21 de novembre se celebrarà a Alacant, Ex-pofiesta, on també se celebrarà la Junta de Govern de la UNDEF.
- Els Moros Vells han informat que el pròxim 27 de novembre hi ha un congrés de Moros Vells i fundadors a Villena.
- El 27 de novembre se celebrarà la tercer trobada de Contrabandistes a Monfort.
- La clausura del 150 Aniversari, es realitzarà després de festes amb la presentació del llibre.
- Després de festes es convocaran eleccions a president de la Junta de Festes, qüestió que considera que s'hauria de comentar al si de cada filà.

Agraïx a tots la col·laboració que ha rebut a l'hora de realitzar el seu treball com a president de la Junta de Festes.

8. TORN OBERT DE PARAULA

El president comenta que s'està actualitzant la base de dades dels festers.

Leandro Santonja Gisbert comenta que l'acte de la Revista del capità l'any passat va ser un poc desastrós i, no va veure cap representant de la Junta de Festes durant el seu desenrotllament. El desastre es produïx perquè els festers no saben on s'han de col·locar.

El president contesta que cada junta de la filà ha de transmetre la informació als seus festers. En tot cas s'ha procedit a incloure en les ordenances com ha de transcórrer l'acte. Així mateix també es vol regular l'ordre d'eixida en les dos ambaixades, ambaixadors, capitans, Filà Espanyoleros i Moros, i després de forma ordenada la resta.

María Reig Belda creu que pel que fa al tema de la revista caldrà indicar a la persona encarregada de portar la bandera on hauria de col·locar-se, amb l'objectiu que filà el seguísca.

Vicent Satorres comenta que ja a l'any 2008 va proposar que l'ambaixada es fera en valencià, ja que l'actual, té un text que no s'entén massa bé, i va comentar que ja que s'havia de celebrar el 150 Aniversari podria celebrar-se un concurs d'ambaixades en valencià, a fi que la gent presentara propostes. En tant que la proposta no s'ha realitzat, personalment ell n'ha realitzat una amb el títol "ambaixades del dia de moros i cristians". El pròxim dia 18 de desembre es procedirà a la seua lectura en el Maset de la Filà Terç de Suavos.

I no havent-hi més assumptes que tractar i transcrites les incidències sorgides, el Sr. president dóna per acabada la sessió, quan són les divuit hores i quaranta minuts. S'agraeix l'assistència a tots, la qual cosa certifique com a secretària.

16 d'abril del 2011

ASSEMBLEA ORDINÀRIA

En JOSEP VICENT FERRE DOMÍNGUEZ
En VICENTE SILVESTRE SILVESTRE
N' ÀNGEL MIGUEL OLIVARES ALÍS
En JOAN ANTONI MOLINA GARCÍA
En JOSEP MOLINA PUERTO

Bocairent, a 16 d'abril de 2011, sent les 17,00 hores i en segona convocatòria, comença l'Assemblea General Ordinària de l'Associació a la seu social. Amb l'assistència dels senyors reflectits al marge, a més d'un representant acreditat de cada filà associada, amb el següent ordre del dia:

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta anterior
2. Comptes 2010-2011
3. Informe del president
4. Propostes de les filaes
5. Precs i preguntes

Atenent al que disposen els nostres Estatuts som una federació formada per nou associats, per tant, abans de començar l'assemblea, s'acrediten els següents representants:

FILÀ D'ESpanyoletos	PAQUI MOLINA GARCÍA
FILÀ DE GRANADERS	JOSÉ PUERTO ÚBEDA
FILÀ DE CONTRABANDISTES	CÉSAR VAÑÓ REIG
FILÀ TERÇ DE SUAVOS	VICENT SATORRES CALABUIG
FILÀ D'ESTUDIANTS	JOAN IBAÑEZ MESTRE
FILÀ DE MOROS VELLS	ISABEL SANCHIS
FILÀ DE MARROCS	EDUARD BLASCO JUAN
FILÀ DE MOROS MARINS	TONI MOLINA CANTÓ
FILÀ DE MOSQUETERS	JUAN VAÑÓ BOTELLA

1. LECTURA I APROVACIÓ, SI ESCAU, DE L'ACTA ANTERIOR

Després de llegir l'acta de la passada Assemblea General Ordinària del 13 de novembre del 2010, el president dóna la paraula als membres presents a l'assemblea, i pregunta si hi ha alguna qüestió a comentar sobre la lectura de l'acta.

Sotmesa a votació la proposta d'aprovació de l'acta, esta és aprovada per unanimitat.

2. COMPTES 2010-2011

El Sr. president dóna el torn de paraula al tresorer de l'associació, Joan Antoni Molina García, perquè explique els comptes de l'exercici 2010-2011.

Joan Antoni Molina detalla tant els ingressos com les despeses. Destaca aquells aspectes més característics de les nostres festes, i comenta que no ha hagut dèficit en la realització del programa.

Dóna lectura de l'execució del pressupost: Ingressos: 97.202,56 euros. Despeses: 82.397,25 euros. Comenta que ha finalitzat l'amortització del préstec del local. Superàvit: 14.805,21 euros.

Es comenta que no és una quantitat elevada, ja que la junta sempre necessita tindre quantitats marcades per fer front a les despeses que puguen generar-se al llarg de l'any, doncs necessita fons de maniobra.

El superàvit del proper exercici: 22.040,55 euros.

Sotmesa la liquidació del pressupost 2010-2011 a votació, aquests són aprovats per unanimitat de les persones acreditades.

3. INFORME PRESIDENT

- 1 El president dóna l'enhorabona a les filaes per les festes passades, i assenyala que cada vegada hi ha més educació entre els festers.
- 2 Comenta que cal dur les altes i baixes de les filaes.
- 3 Informe de gestió de vuit anys de la Junta Directiva: fa un repàs dels balanços dels vuit anys a través d'una presentació en powerpoint.
- 4 Arxiu: encara queda molt per fer a l'arxiu. La catalogació de tota la documentació. Dóna les gràcies a tots els membres.
- 5 Museu: Comenta que de la Publicació Històrica s'han exposat al museu els *trages*. S'han comprat maniquís amb un estalvi considerable de diners.
6. El passat mes de febrer va finalitzar el préstec del local. Recorda que l'any 1992 Juan Gómez va comprar l'edifici, i Ricardo Reig va adquirir l'espai del museu. Durant tots aquests anys l'ajuntament ha ajudat a la Junta de Festes a fer front al pagament de les diferents lletres.
- 7 Comenta el nou reglament de llançament de coets i cordà que ha introduït la instrucció tècnica número 18. Caldrà que almenys 10 o 12 persones de cada filà facen el curs corresponent de manipulació de material pirotècnic.
- 8 Informe UNDEF. La ciutat de Villena se n'ha eixit de la UNDEF i Ontinyent està plantejant-se la seua continuïtat.
- 9 Convocatòria dels diferents concursos:
 - Sainet: 1r Premi de 300 euros.
 - Cartells anunciador 2012: 1r Premi 1000 euros a càrrec de l'ajuntament, i 2n Premi de 300 euros a càrrec de la Junta de Festes.
- 10 Convocatòria d'eleccions a president de la Junta de Festes: Comenta la decepció al veure que cap persona s'ha presentat, i anima a les filaes a buscar candidats. Així mateix comenta la situació legal de la Junta Gestora. Doncs a l'última reunió ordinària de Junta

Directiva es va decidir convocar de nou les eleccions a president de la Junta de Festes.

- 11 Pel que fa a la cloenda del 150 Aniversari fa esment que només falta la publicació del Llibre. Encara no es coneix la data de presentació.

Agraeix la col·laboració a la parròquia i a l'ajuntament en estos huit anys, així com ressalta la professionalitat del rector i del regidor de festes i alcalde.

4. PROPOSTES DE LES FILAES

La presidenta de la Filà d'Espanyolitos comenta que la filà va tindre una inspecció de Salut de Xàtiva. Sembla que va haver una denúncia anònima que feia constar que a la filà s'havia fumat. Va vindre la inspecció per trobar indicis d'aquest fet, però finalment els inspectors no van trobar cap resta de tabac. La inspecció també els va parlar de les condicions sanitàries que ha de reunir una filà i els tipus de serveis que pot oferir.

Josep Vicent Ferre comenta que l'ordre de la Generalitat Valenciana que regula la catalogació dels locals vinculats a festes tradicionals estableix tres tipus: A. Local destinat únicament a funcions administratives; B. Local destinat també a ús exclusiu dels festers associats com a espai lúdic i gastronòmic durant els dies de festes; C. Local que a banda dels usos anteriors també s'utilitza com a bar o restaurant durant la resta de l'any. L'ajuntament té un any per comunicar a conselleria quins locals hi ha, i el tipus.

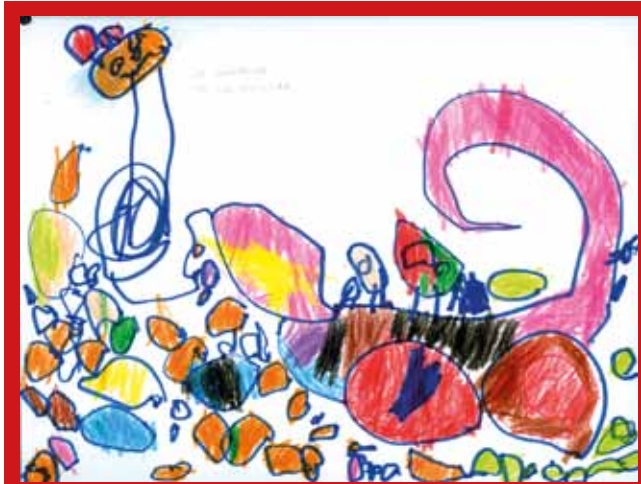
Toni Molina comenta que a la seua filà s'ha comentat que donada la proximitat a les eleccions locals, caldria fer l'elecció a president de la Junta després d'aquelles. El president li contesta que les eleccions a president se celebraran l'11 de juny.

5. PRECS I PREGUNTES

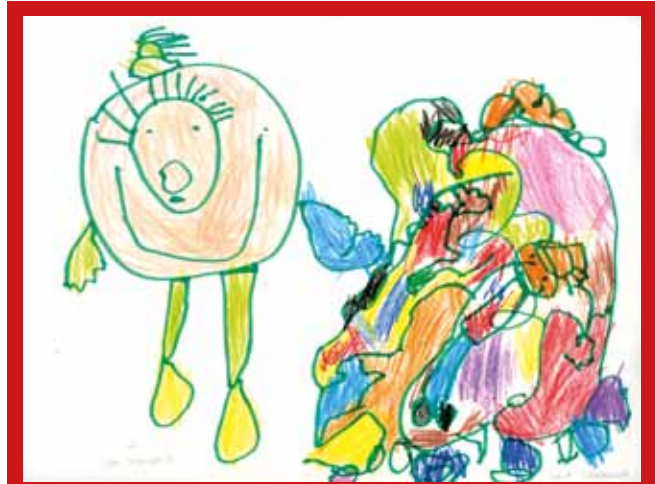
Toni Molina comenta alguns aspectes relacionats amb la normativa 2010, i com pot influir en la cordà.

I no havent-hi més assumptes que tractar i transcrits les incidències sorgides en la mateixa, el Sr. president dóna per acabada la sessió, quan són les divuit hores i trenta minuts. S'agraeix l'assistència a tots, la qual cosa certifique com a secretari en funcions.

XXIX CONCURS DE DIBUIX I PINTURA

1r INF 3 - MANEL MOLINA MESTRE

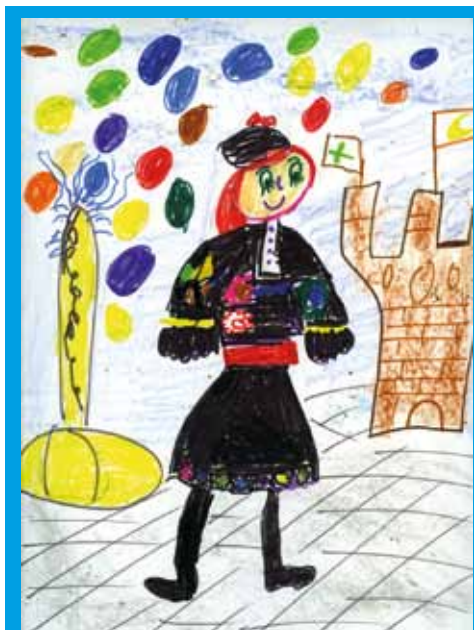
2n INF 3 ANYS - NOELIA SANCHIS FERRE

1r INF 4 ANYS - ELSA

2n INF 4 ANYS - AIMAR VIDAL ODERIZ

1r INF 5 - ÀNGELA ASENSIO BORDERIA

2n INF 5 ANYS - JULIA CANTÓ FERRE

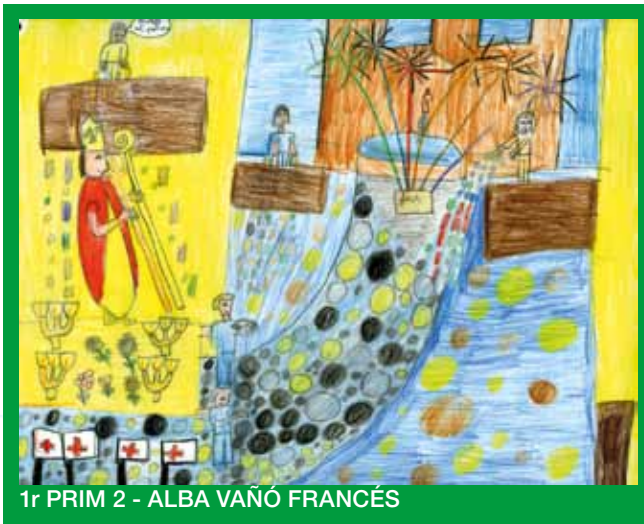

1r PRIM 1 - SANDRA CALATAYUD NAVARRO

2n PRIM 1 - RAUL CASTELLÓ MOLINA

1r PRIM 2 - ALBA VAÑÓ FRANCÉS

2n PRIM 2 - PAU GISBERT ROMERO

1r PRIM 3 - BLAI SANCHIS CANTÓ

2n PRIM 3 - NEUS LLINARES BELDA

1r PRIM 4 - MARINA CERDÁ ALONSO

2n PRIM 4 - IRENE CALABUIG LLOBREGAT

PREMI ESPECIAL

1r PRIM 5 - ALEJANDRO TORMO CANTÓ

2n PRIM 5 - IRIS RODRÍGUEZ JUAN

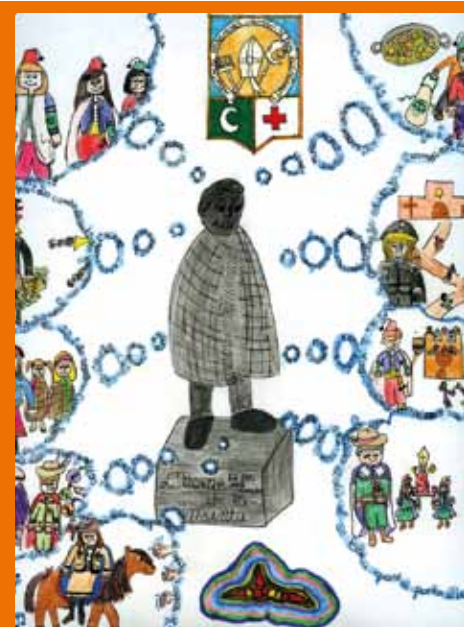
1r PRIM 6 - CLARA GISBERT LÓPEZ

2n PRIM 6 - AIDA CARBONELL JORNET

1r ESO 1 - PABLO GISBERT BELDA

1r ESO 1 - ELENA FERRE SANJUAN

2n ESO 1 - ALBERTO ARACIL VAÑO

1r ESO 2- ENRIQUE MARSET FERRE

2n ESO 2- ÀNGEL CASTELLÓ CANTÓ

1r ESO 3- ALMA GONZÁLEZ VAÑO

2n ESO 3 - NURIA PUERTO ESPINÓS

1r ESO 4 - MARINA GONZÁLEZ GONZÁLEZ

2n ESO 4- LORENA VELASCÓ PUERTO

FESTA DEL PANELLET DE L'ASSOCIACIÓ 2011

El programa de actos de la Fiesta del Panellet dio inicio el viernes 1 de julio, con la inauguración de la exposición del XXIX Concurso de Dibujo y Pintura escolar. La muestra se pudo visitar en el salón de la Associació de Festes de Moros i Cristians de Sant Blai desde el día 1 hasta el día 8 de julio.

La actividad continuó el fin de semana del 16 y 17 de julio, con el ya consolidado Trofeo Infantil de Fútbol "Fiesta del panellet", que ya va por su XI edición. Este año participaron un total de siete equipos, que representaron a ocho *filaes*, puesto que en el equipo de los Espanyoleros participaron también niños de la Filà Contrabandistes.

Los siete equipos quedaron emparejados en dos grupos y tras la liguilla del sábado, las dos semifinales fueron: Espanyoleros contra Marrocs y Moros Vells contra Granaders. El domingo por la mañana se disputaron estos encuentros, que estuvieron muy reñidos, puesto que los Marrocs vencieron 7-6 a los Espanyoleros, y los Granaders también vencieron por un sólo gol de diferencia a los Moros Vells (1-2). Con estos resultados, se disputó la final por el tercer y cuarto puesto, partido en el que los Espanyoleros vencieron a los Moros Vells. A continuación se disputó la final, con una abundante presencia de familiares de los niños y festeros en general. El triunfo final fue para el equipo de la Filà Granaders, que se impuso por 2-3 al equipo de la Filà de Marrocs. Un año más, los jóvenes futbolistas dieron ejemplo de deportividad y hermandad fester. Paralelamente, ese mismo fin de semana también se celebró la tercera edición de **campeonato de dominó** y la cuarta edición del **campeonato de quinyot**.

El siguiente acto fue el **desfile de Panellet**, que se celebró el sábado día 30 por la noche, después de que una fuerte tormenta amenazara a media tarde la celebración. Afortunadamente, a la hora del desfile la meteorología había evolucionado a mejor y las nueve *filaes* pudieron desfilarse sin incidencias. La puntualidad fue la tónica en este desfile que empezó a las 23:30 encabezado por la Filà Mosqueters. En el desfile participaron un total de 13 bandas de música. Una tendencia, que en los últimos años se ha consolidado en este acto, es salir a desfilarse con camisetas alusivas al traje de cada *filà*, lo que le da una cierta uniformidad al desfile. Al finalizar, una discomóvil hizo que la fiesta se prolongara hasta altas horas de la noche.

Los actos continuaron el domingo 30, con el **LXII Festival Fester**. Un año más, la plaza de toros acogió el que en esta ocasión fue el LXII Concierto de Música Fester, en esta edición, a cargo de la Societat Musical Vila de Bocairent y con la presentación de Vicente Ferre Santonja, de la Filà de Mosqueters.

Fotos: Maria Reig i Blai Vanyó

Javier Vañó Sanchis y Luis Estaban Sabater, también de los Suavos.

En cuanto a los resultados del campeonato de *guinyot*, recibió el trofeo como ganador la pareja de la *Filà Contrabandistes* formada por Francisco José Reig Ferre y Manuel Bernabeu Mataix. En segundo lugar quedó la pareja de *Moros Vells* compuesta por Mariano Blázquez Mayoral y Pedro Pérez Vañó. La otra pareja de los *Moros Vells*, formada por Manuel Blázquez Mahillo y Vicente Pastor Bodí, quedó en tercera posición.

A continuación dio inicio el **concierto**, en el que la *Societat Musical Vila de Bocairent* interpretó brillantemente, bajo la batuta de Francisco Belda Ferre, en la primera parte, "*Fina Blasco*" (R. Talens), "*Ibn-Al-Amm*" (P. Sanchis), "*Te Deum*" (P.J. Francés), "*El Berberisch*" (J.Mª Ferrero) y "*Saxos flamencos*" (L. Araque). En la segunda parte el programa interpretado incluyó "*Juanito el Jarri*" (I. Sánchez), "*Mater Dei*" (Fco. Valor), "*Wahabitas*" (J.E. Canet), y "*Dei Gratia Rex*" (M. Roig). El concierto también contó con la participación de Ximo Albero y María José Llobregat, *xirimiters* de l'Aljub. En la última obra interpretada, "*Dei Gratia Rex*", participó también el ballet de Esther Balsalobre.

El miércoles, día 3 de febrero, fiel a su cita con San Blas, a las 19:30 los miembros de la Asociación y las juntas de las nueve *filaes* se concentraron ante la sede de la Asociación para acudir a la iglesia parroquial para asistir a la **Misa del Panellet**. Finalizada la eucaristía, el canto del Himno a San Blas y la posterior bendición y reparto de panellets, la comitiva se dirigió, acompañada por la *Unió Musical Bocairent*, a la sede de la *Associació de Festes de Moros i Cristians*, donde quedó inaugurada la exposición del XXX Concurso Nacional de Carteles de Fiestas de Moros y Cristianos a Sant Blai. Esta exposición recibió una gran cantidad de visitas durante las noches de "dances". Entre las obras presentadas se escogió la ganadora, que fue la del ontinyentí Sergi Gómez Soler. En segundo lugar quedó la obra presentada por el artista local Ramón Llop Beneyto.

Cerró el programa de actos de la *Festa del Panellet* uno de los actos que más festeros y bocairentinos congrega: la **cena de las paellas**. Unas 1.200 personas participaron en esta cena que requiere un importante esfuerzo de organización. Para ello, desde primera hora de la tarde, miembros de la Asociación y de las juntas de todas las *filaes* se reunieron en la plaza para organizar el montaje de las sillas y mesas. Sobre las 19:30, las distintas *filaes* empezaron la elaboración de las paellas, para que alrededor de las 21:30 la plaza presentara un espectacular aspecto, lleno de festeros y no festeros, dispuestos a disfrutar de una noche al aire libre en buena compañía y mejores víveres. En total se cocinaron 15 paellas, algunas de ellas para un centenar de comensales, en una noche que destacó un año más por el gran ambiente de hermandad festera, y por el calor reinante. Al finalizar la cena se proyectó el documental "*Anys 80, 2ª part (1985-1989)*".

Antes del concierto el presidente de Asociación, Vicente Vicedo, junto con el alcalde, Josep Vicent Ferre, entregaron los premios a los ganadores del **XXIX Concurso de Dibujo y Pintura Escolar**, así como a los equipos participantes en el Torneo Infantil de Fútbol, (*Mosqueters*, *Espanyoleros*, *Suavos*, *Moros Vells*, *Estudiants*, *Granaders* y *Marrocs*). Todos los equipos recibieron una medalla acreditativa de su participación, y además, *Granaders*, *Marrocs* y *Espanyoleros* recibieron la copa como campeón, subcampeón y tercer clasificado respectivamente. Los ganadores del concurso de *guinyot* y de dominó también recibieron su premio. La pareja formada por Alberto Aracil Pina y Juan Manuel Navarro Castelló (*Granaders*) logró el triunfo en el III Campeonato de dominó, seguidos de Juan Molina Molina y Enrique Vañó Vicedo (*Suavos*) en segundo lugar y de la pareja formada por

MARÍA REIG BELDA

Cronista de la Associació de Festes de Moros i Cristians de Sant Blai

COL·LABORACIONS DE FESTA

152 aniversario de la **BATALLA DE MAGENTA**

Los pasados 4 y 5 de junio de 2011 tuvo lugar en la ciudad lombarda de Magenta, a unos 10 Km de Milán en Italia el 152 aniversario de la Batalla de Magenta. Para celebrarlo se programaron diferentes actos como un mercadillo, desfiles, conciertos y el acto principal como la recreación de la Batalla de Magenta, con la participación de más de 400 personas.

La Batalla de Magenta se enmarca dentro de la segunda guerra de la independencia italiana, en la que salió victoriosa la alianza sardo-francesa con Napoleón III a la cabeza, que derrotó a los austriacos comandados por Ferecz Gyvlai. La batalla en sí, que tuvo lugar el 4 de junio de 1859 en la ciudad italiana de Magenta, no fue grandiosa, ya que no tomaron parte ni la caballería ni la artillería. Pero sí que fue decisiva junto a la Batalla de Solferino, decantándose hacia el bando sardo-francés, que sólo tuvo 4.600 bajas frente a las 10.200 de los austriacos. Este conflicto se enmarca en el deseo de unificación de Italia. Austria no estaba dispuesta a que esto se produjera por la influencia que tenía sobre la península italiana. El Conde de Cavour en su encuentro con Napoleón III le promete que si Austria ataca a Piamonte-Cerdeña, Francia intervendría a cambio de que se le devolviera a Francia los territorios de Saboya y Niza. Austria inicio las hostilidades, con la consecuente participación del ejército francés contra el ejército del Imperio austrohúngaro.

Entre las tropas del ejército francés que tomaron parte en este conflicto hubo varios regimientos de Zuavos.

La invitación a la asistencia a los actos fue a través del Gruppo Stotico Generale Cler de Magenta, grupo de recreación histórica que representa al Regimiento de Zuavos de la Guardia Imperial de Napoleón III. Fue creado en 2003 en conmemoración a esta batalla y en honor al General Cler, quien fue protagonista como coronel en el 2º Regimiento de Zuavos en la Batalla del Alma en Crimea en el año 1854, y que posteriormente guió al Regimiento de Zuavos de la Guardia Imperial a Pontevicchio, como comandante de la 1ª Brigada de la 1ª División de la Guardia Imperial. Éste es uno de los grupos de recreación de Zuavos más activos, ya que no sólo participan en los actos de la Batalla de Magenta, sino que participan en muchos más actos como en Turbigo, S. Martino, Castelfidardo, etc, así como en la exposición de turismo de Milán, y en los acontecimientos del 150 aniversario de la creación de la Cruz Roja, con la Embajada Francesa en el día nacional, e incluso tomaron parte en un reportaje que realizó el Museo del Ejército Francés de París.

Los actos se distribuyeron a lo largo del fin de semana. El sábado hubo un mercadillo de artículos militares y recuerdos, y por la tarde se realizó un desfile militar de los grupos de recreación. Por la noche tuvo lugar un

concierto en la iglesia de S. Martino donde se interpretó el Requiem de Verdi.

A las 9.30 del domingo tuvo lugar un gran desfile por el centro de la ciudad con todos los recreadores y las asociaciones de la ciudad de Magenta y autoridades locales, alcaldía, y los cónsules de Francia, Austria y Hungría. A continuación se rindió homenaje a los 5.000 soldados del ejército francés que perecieron en la batalla del 4 de junio de 1859. También tuvo lugar una ceremonia en la casa Giacobbe (en la parte delantera todavía puede apreciarse los agujeros de bala y cañonazos, huella de la batalla). Ya por la tarde tuvo lugar la recreación de la batalla de Magenta con la implicación de 400 participantes. Fue una lástima que la recreación de la batalla no se pudiera realizar en campo abierto, tal y como esta-

banderas, militar, etc., ha incrementado de forma considerable el fondo documental de Zuavos de Mundo.

En España ahora es cuando estamos viendo este tipo de conmemoraciones en las que se recrean batallas de hace cientos de años. Por ello a uno le sorprende que en este tipo de actos participen más de 400 personas, perfectamente uniformadas. Incluso pudimos visitar el campamento donde también se recreaba cómo vivían en aquel entonces, con tiendas de campaña de lona, hogueras para cocinar, etc. Muchos participantes provenían de cientos de kilómetros.

De nuevo queremos agradecer al Gruppo Stotico Generale Cler su calurosa bienvenida y toda la atención prestada durante todo el fin de semana, y por poder

ba planeado, pero el estado del terreno desaconsejaban realizarlo allí. El nuevo escenario fue en el centro de la ciudad, donde no se pudieron apreciar los diferentes movimientos de las tropas. Gracias al que iba relatando paso a paso la batalla, hizo posible que los allí presentes tuviéramos una idea de lo ocurrido el 4 de junio de 1859.

Otro grupo que tomó parte en la recreación de esta batalla fue el 2º Regimiento de Zuavos de Wallcourt de Bélgica, de la que acudieron más de 50 miembros. Entre ellos se incluían, a parte de a la tropa, oficiales, músicos y . Con ellos tuvimos la oportunidad de intercambiar todo tipo de información. Aunque hubiéramos deseado participar de forma más activa, por motivos de protocolo no pudo ser, ya que sólo pueden tomar parte aquellas tropas de recreación que participaron en la Batalla de Magenta. La cantidad de información y fotografías realizadas, sobre unas 400 de todo tipo, vestimenta, armas,

compartir con ellos esta recreación. Valió la pena poder asistir, aunque no lo pudiera hacer al panellet del Terç de Suavos.

IGNACIO SILVESTRE
<http://zuaus.blogspot.com/>

AMBAIXADES per al Dia de Moros i Cristians

Resulta estrany que les ambaixades que es representen a Bocairent el Dia de Moros i Cristians siguen encara les mateixes i que ningú s'haja plantejat seriosament canviar-les. I dic que resulta estrany perquè tenim fama els bocairentins de moltes coses i una d'elles és precisament de seriositat. Quan vaig per ahí i dic que sóc de Bocairent, em trobe molta gent que coneix el poble, les festes, alguna cosa del poble o alguna persona de Bocairent. I que conste que tots els que em trobe tenen una bona imatge del poble i dels bocairentins.

He volgut començar este article amb este pensament

perquè fa ja tres anys que vaig plantejar en una assemblea de la Junta de Festes a Sant Blai, que intentarem canviar el text de les ambaixades que encara es representen. I si ho vaig plantejar és perquè és un tema que he comentat amb moltes persones, festeres i no festeres. La meua proposta va ser que es fera un concurs d'ambaixades, i que es triara la millor, per a canviar-les per les actuals. Passava el temps i no es feia res, i un dia Vicent Silvestre, l'anterior president de la Junta de Festes, em va comentar que per què no en feia jo unes. La idea no m'agradava massa, però em vaig engrescar i les vaig fer. En un primer moment vaig pensar llegir-me bé el text actual, però no vaig voler deixar-me portar massa pel contingut i vaig preferir no llegir-lo ni prestar-li massa atenció. Amb les vegades que l'havia escoltat ja en tenia prou. Per a redactar estes ambaixades el que sí que vaig fer va ser inspirar-me en la història, en la història del nostre poble, què va passar quan van arribar les tropes del rei En Jaume?. Què va passar amb els senyors àrabs?. Tots sabem que les nostres festes no tenen massa a veure amb els moros del segle XIII, ni tampoc amb els cristians.

Però era una bona oportunitat per a explicar què va passar amb les suposades revoltes de les tropes d'Al-Azraq, per exemple.

Estos últims anys he tingut la sort de treballar molts textos poètics, ja que he hagut de traduir llibrets de moltes òperes i la major part d'ells tenen un component poètic molt important. Encara que estan escrits per a ser cantats tenen també elements dramàtics i aspectes d'oralitat que m'eren útils. És a dir, que el que necessitava era reconstruir una ficció literària utilitzant tècniques literàries de textos que havia treballat molt recentment, per a fer un text que poguera agradar i que realment aportara informació històrica i cultural. I que estiguera en valencià, dons el poble de Bocairent ja tenia el precedent de la valencianització de l'obra que es representa amb el nom del Pas de l'Hort. L'any 2009 es va representar la versió adaptada i traduïda d'este text al valencià. Molta gent ni va notar el canvi, és clar, la seua llengua és el valencià, la majoria dels bocairentins parlem en valencià. Ara tocava afrontar-ne un altre important en la nostra vida cultural i festiva. Escriure un text de zero, poètic i històric alhora. L'ambaixador moro s'expressarà cap al final així:

«El meu exèrcit, encara que minvat,
està alerta als vostres moviments
i està perfectament preparat
per a fer front a tots els elements.

Em demaneu ara que desistisca,
que deixe les meues armes als vostres peus.
Ens voleu mostrar com a trofeus
i que la vostra memòria pervisca?

No gràcies, ja vos ho he avançat
no vos serà fàcil esta victòria
perquè la nostra memòria
encara recorda el vostre passat.

No gràcies, amb el cap ben alt
sense soltar ni una llàgrima
farem forta la nostra ànima
per a afrontar el vostre atac.»

Quan l'escrivia pensava en les generacions futures que podran treballar este text, en les escoles si els mestres ho volen, i els servirà per a entendre la història. La ficció s'inicia amb una vila totalment assetjada pels moros, que tenen els cristians de la població sense menjar i sense aigua. Els cristians que habiten la vila són els senyors que han arribat amb el rei En Jaume. Recordem que l'any 1245 havien guanyat la vila, una vila que havia sigut molt important en època de dominació àrab pels seus teixits de lli. La vila de Bocairent està ubicada en un entorn clau en l'època

perquè estem a les portes del Regne de València, a pocs quilòmetres de la població de Biar on acabaven les terres del regne pactades en el Tractat d'Almizra l'any 1244.

En el text, que he procurat que siga senzill i pla, he introduït algunes paraules com 'iman' i 'muetzi', perquè

es puga treballar també des d'un punt de vista lèxic. Els imans són els sacerdots de les mesquites, però també rebien este títol alguns prínceps mahometans. Els muetzi són els encarregats de fer la crida a l'oració des del minaret. És esta una manera de fer que es puga aprofundir en el coneixement d'una cultura i d'una religió que durant molts segles va dominar estes terres. També he introduït noms d'armes de l'època, 'dagues' i 'gumies'. Una daga és una arma blanca pareguda a l'espasa, de fulla curta i generalment de dos talls. Una gumia és una daga llarga i encorbada usada sobretot pels moros.

Trobarem també referències als textos religiosos de les dos religions, la catòlica i la musulmana. En boca dels dos principals actors, amb tot el respecte, he procurat fer referències a elements de les dues: als àngels, a les escriptures, als profetes, al Juí Final. Tots són referents de les dues religions.

Durant la primera ambaixada, la del matí, són els moros els que ataquen la vila per a recuperar un castell i una vila que havien sigut seus. Eren anys de setges, especialment de les terres frontereres com la nostra, ací s'haurien fet fortes les tropes del rei En Jaume cap a 1245, però la primera revolta mudèjar havia començat un any abans, l'any 1244. La segona revolta comença l'any 1247 o 1248 i arriba fins a l'any 1258 i la tercera s'esdevé l'any 1276. L'any 1277, el fill del rei En Jaume, Pere el Gran, va guanyar el castell de Montesa a les tropes d'Al-Azraq. Ací, en esta època és on hem volgut situar les ambaixades. Pel matí són els moros els que volen recuperar un lloc meravellós, unes terres molt bones per als ramats, per a les hortes. Unes terres als peus de la mítica Serra de Ma-

riola on podem trobar encara torres de comunicació de l'època que s'utilitzarien per a fer senyals amb les terres de la costa i als barcos que s'aproximaven. L'ambaixador moro, referint-se a les nostres terres, diu:

«Ací on hem gaudit de les seues aigües,
de les nostres bones caceres,
ací on hem ballat a la llum de la lluna,
amb les torxes enceses,
enmig de les places.

Ací on hem sigut feliços
vigilant les boires grises
que entraven pels barrancs
i hem vist florir els ametlers.
En esta terra que tant ens ha donat,
on els ramats pasturaven
lliurement per a donar-nos llana i carn.

En estos paratges on el riu rega les hortes,
on hem après a plantar ceps per als nostres vins,
panís per a les nostres coques,
blat per als nostres dolços.
Ací on les figues hem confitat,
i les panses hem assecat.»

A la vesprada són els cristians els que volen recuperar les terres que els han sigut guanyades pel matí. El setge a què els havien sotmés els moros els havia deixat exhausts i sense forces, però una vegada recuperades les tropes, els cristians tornen a recuperar la vila i la guanyen.

L'ambaixador cristià envia una lletra de batalla, una lletra de batalla a l'estil de les que apareixen en el llibre de Joanot Martorell. *Tirant lo Blanch*. d'esta manera in-

troduïm una de les grans obres de la nostra literatura. Ací també hem introduït una paraula que necessita ser explicada, un 'trompeta', l'ambaixador cristià diu haver enviat un trompeta, és a dir, en aquella època es referien així als missatgers o encarregats d'anunciar alguna cosa, no necessàriament al soldat que tocava la trompeta. És esta una paraula que apareix també en el *Tirant* amb eixe sentit.

És un text que busca la rima i el ritme de la poesia en determinats moments, i en altres busca l'oratória. Així al final, l'ambaixador cristià acabarà amb estes paraules:

«Només puc respondre una paraula:
victòria!
Victòria per damunt de tot,
victòria malgrat el terror,
victòria coste el que coste
la victòria és l'única cosa
que ens anima a sobreviure.

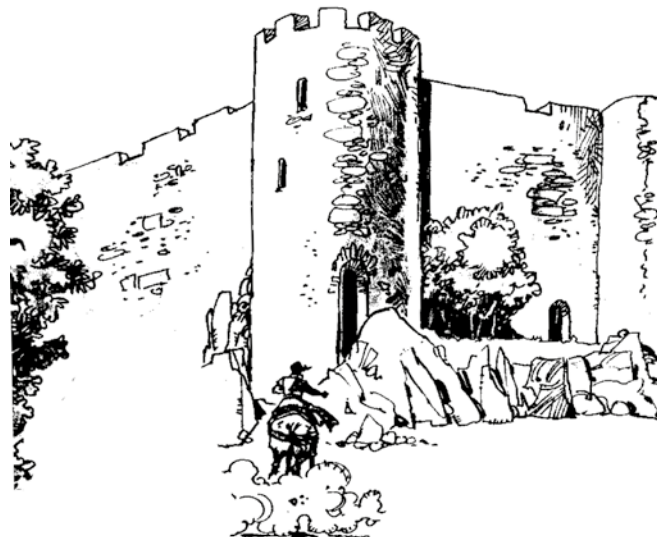
Cristians, per la nostra fe,
guanyem estes terres,
pels nostres sants!
A les armes, germans!»

Un text que intenta recrear una ficció que està en el nostre imaginari, ja que durant molts anys hem assistit a unes ambaixades en què els moros conquistaven unes terres

que després eren reconquistades pels cristians. Una visió gens pròxima a la nostra història, els àrabs portaven molts segles de domini cultural i religiós. Unes ambaixades en una llengua desconeguda per als que habitaven estes terres en aquella època. Les nostres ambaixades almenys estan en una de les llengües que farien servir en aquella època, almenys els senyors cristians que acabaven d'arribar i dominaven.

He volgut que el meu imaginari particular em portara a esta recreació en la qual Bocairent, a mans d'uns cristi-

ans que fa pocs anys que l'han conquistat, reben l'atac i el setge de les tropes mores que s'han sublevat per les desavinences amb els tractats firmats pel rei En Jaume. I sense trencar massa amb el que coneixem introduïm elements històrics, culturals i lingüístics en un dels actes clau de les nostres festes de moros i cristians. Fins i tot he utilitzat alguna paraula com 'malhaja' que recorde al text de les que es representen encara, de les quals desconexem l'autor i l'any d'inici.

Per a donar-les a conèixer, els ambaixadors van fer una lectura el 18 de desembre de 2010 en el maset dels suavos i he fet una edició en paper assequible per a totes les persones que vullguen conèixer-les i llegir-les. Per tot el que acabe d'exposar és pel que m'agradaria que este text de les ambaixades fóra de tots els bocairentins. És per això perquè l'he proposat perquè siga representat el Dia de Moros i Cristians en les festes de Bocairent. Un text en el qual voldria una major participació de festers, que els bocairentins puguen estimar-lo, perquè està fet per a ells, per a totes les persones que viuen i que s'estimen el poble. Per a totes les persones que volen continuar amb les nostres tradicions, perquè les tradicions es creen i s'adapten. Amb estes ambaixades adaptem una tradició i en creem una nova.

VICENT SATORRES CALABUIG
setembre de 2011

UNA VIDA, UNA MÚSICA

Cuando Vicente Vicedo, presidente de la Junta de Fiestas de San Blas, nos llamó para pedimos que escribiéramos un artículo para el programa de fiestas sobre nuestro padre, en principio, nos surgió la incertidumbre de los datos, fechas, etc. Nuestro padre ya es mayor y no sabíamos hasta que punto podría recordar un sinfín de hechos ya lejanos y muy intensos para él. Era el 1 de septiembre y quería el artículo para el día 21 del mismo mes. La reacción fue de imposibilidad y pensamos en decirle que para este año no podía ser. Después hablando con nuestro padre y viendo que le hacía ilusión y recordaba muchas cosas, decidimos aceptar y ponernos al tema.

Manuel Jornet Serrano nació en Bocairent el 3 de mayo de 1922 en el seno de una familia sin antecedentes musicales de ningún tipo. Se inició en la música a los 10 años en la Unión Musical de Bocairent, dirigida por D. Ángel Bernat Pastor. Siendo sus profesores: Bautista Molina Puerto en el apartado de solfeo y Antonio Calatayud Vañó en el de clarinete. Después del periodo de aprendizaje, pasó a formar parte de la plantilla de la banda, permaneciendo en ella hasta la edad de 21 años, cuando se incorpora al servicio militar en el Regimiento Vizcaya 21 en Alcoy. Aclarar que dicho regimiento poseía banda de música, hecho que a Manuel le gustó mucho. Posteriormente todo el regimiento fue destinado a Mazarrón (Murcia) y es aquí cuando Manuel empezó a entablar relación con los músicos de la banda, que eran profesionales en su mayoría. Aquí conoció a una persona que sería fundamental en el desarrollo de su vida militar, era D. Ricardo Vidal Tolosa (Llanera de Ranos) el cual le animó a presentarse a oposiciones y pasar a profesional. Él mismo le ayudó a prepararse, y Manuel tuvo que asistir a una academia para preparar la prueba de cultura general. Se presentó en Madrid en 1945 y obtuvo plaza de Sargento Músico en la modalidad de clarinete, pidiendo como destino Alcoy, solicitud que le fue concedida.

Aquí y siempre en su afán de superación empezó a estudiar con Ricardo Vidal, Fusa y Contrapunto, Armonía y Composición. Así estuvo durante un tiempo. Llegó un momento en que se planteó la posibilidad de estudiar Dirección, y Ricardo Vidal le aconsejó que solicitase plaza en Sevilla para estudiar con D. Juan Vicente Mas Quiles (Liria).

Así lo hizo, y Manuel cambió su residencia a Sevilla durante algún tiempo. Allí fue ampliando sus estudios y en otro momento de su vida, cambia su destino a Vigo, siempre buscando el perfeccionamiento en sus estudios musicales. Permaneció en Vigo hasta el año 1952. Es aquí donde decidió abandonar su vida militar, por motivos familiares, pidiendo la Licencia definitiva y volviendo a su Bocairent natal.

Al volver a Bocairent entró a trabajar en el Ayuntamiento como administrativo, y al mismo tiempo se hizo cargo de la dirección de la Unión Musical. Contrajo matrimonio ese mismo año con nuestra madre, Josefa Llobregat Bernat, la cual en su momento nos comentaba: *"me casé con tu padre y con la música"* Manuel estuvo como director de la Banda desde el año 1952 al 1960, fecha en la que dejó la dirección por motivos que no vienen al caso en este artículo.

En el capítulo de Composición, diremos que es más bien reducida. Nos confiesa Manuel que apenas disponía de tiempo, ya que la dirección, la academia de la banda, transcripciones, arreglos musicales, etc. no le dejaban apenas tiempo para nada. La primera composición la hizo en Sevilla y es la marcha mora "Bocairente en Fiestas", nos indica que no es una verdadera marcha mora. El mismo nos indica que es una composición que trata de reflejar las fiestas de Bocairent, vistas por él, y que lleva apartados cristianos en la composición. En la dedicatoria dice: *"Con verdadero afecto dedico esta modesta composición a los componentes de la Agrupación Musical de Bocairent"*, Sevilla 22 enero de 1950. Otra composición suya es el pasodoble "Pepe Juan" dedicado al alcalde de Bocairent, verdadero "Mecenas" de la banda en aquel momento. Nos comenta Manuel, que dicho señor, compraba instrumentos para la banda de su propio bolsillo. Está fechada el 20 de enero de 1952. La siguiente composición por la fecha es el pasodoble "José Manuel" dedicada a su primer hijo y compuesta en 1954. No se conocen más composiciones suyas, si bien nos revela que inició un pasodoble titulado "Una tarde en JUP" pero que no lo terminó y no hemos encontrado los "papeles".

Hay otra composición, "arreglo" nos dice él, que es el himno a Sant Vicent, escrito y compuesto para órgano por

Don Joaquín Vañó Pbro. al que le hacía mucha ilusión que se interpretase en la “calle”. Manuel hizo la composición para banda pero no quiso poner su nombre, siempre dijo “el mèrit es de Mossén Joaquim “. El resto son transcripciones para banda, arreglos, etc. Recordemos que la plantilla de la banda es de unos 30 músicos y las obras están hechas para muchos más, faltaban además determinados instrumentos y había que sustituirlos por otros. En fin una labor ingente que le absorbía casi todo el tiempo.

En el apartado de anécdotas relacionadas con la música, Manuel nos cuenta un montón, por ello sólo referiremos aquellas que nos han parecido más curiosas. La primera está relacionada con su matrimonio. Manuel quería un piano para poder trabajar musicalmente. De acuerdo con su esposa Josefa, sacrificaron “el viaje de boda” y con el dinero compraron el piano (un Galiana).

Otra curiosidad es la del tiempo durante las fiestas. Corría a finales de los años 50 e hizo unos inviernos de mucho frío. Al llegar la banda a la plaça de l’Ajuntament se paraba hasta que entraban todas *les filaes*, y se tocaba mientras los capitanes pasaban “la revista”. Los instrumentos tenían los restos de saliva que quedan y se había congelado y no funcionaban los pistones. Por ello hacían montones de confeti, los encendían y con ello calentaban los instrumentos para poder tocar.

Otra anécdota que nos parece de interés está relacionada con la localidad de Villena. La banda participaba con una comparsa de la localidad (no recuerda el nombre) y el primer día les indicaron que tenían una canción que les caracterizaba (com “el Serafin”, “la manta lluenta”, etc en Bocairent) y que les gustaría desfilan con élla. Manuel les dijo que de acuerdo, que trajeron los “papeles” y la ensayarían. Le contestaron: no hay papeles, nosotros os la cantamos. Manuel les dijo, que así era imposible, pero buscaron una solución. Un festero que cantaba muy bien le fue cantando a Manuel la melodía, él la anotó, y se pasó toda la noche sin dormir, preparando los “papeles” para todos los instrumentos. La sorpresa fue que al día siguiente en la Diana, la banda de Bocairent tocaba la canción (“a primera vista” supongo) lo que entusiasmó a todos los festeros y el hecho se extendió por toda Villena. Probablemente sigue sonando en la actualidad dicha composición, aunque nadie conozca el hecho. Finalmente la última de las anécdotas que vamos a referir empieza con un hecho un poco triste, la famosa riada de 1957 que afectó a la ciudad

de Valencia. El grave perjuicio económico que ocasionó a la ciudad se extendió al mundo de las fallas en 1958, quedando algunas de ellas sin fondos económicos. Esto motivó la participación de muchas bandas de música que colaboraron totalmente gratis. Entre ellas la Unión Musical de Bocairent que lo hizo en la falla de la plaza del Árbol. Bien, la anécdota surge cuando la falla tiene que imponer un corbatín conmemorativo del acto y no se ha llevado la bandera de la banda a Valencia. Le impusieron el corbatín a Manuel como director de la banda, como si de una Fallera Mayor se tratase, y esto también conllevó sus bromas en Bocairent.

Del capítulo de publicaciones cabe citar que la marcha mora “Bocairente en fiestas” se grabó en un vinilo de la UNDEF, titulado UNDEF 2 en el año 1982. Posteriormente se volvería a grabar en un CD de la colección “JA BAIXEN” Vol. 12 en el año 1993, que recogía composiciones de autores bocairentinos y que a su vez dio título al CD “Bocairent en festes”. El pasodoble “Pepe Juan” se grabó en un CD de la Filà d’Estudiants en el año 2001. El pasodoble “José Manuel” se grabó en un CD de la Filà Moros Vells que recogía composiciones dedicadas a miembros de la misma en el 2007.

Otro apartado puede ser el de homenajes. Se realizó a todos los compositores bocairentinos por parte de la UNDEF el 25-10-81. El otro lo realizó la Junta de Fiestas de San Blas, también conjunto para todos los compositores el 8-1-82.

Manuel permaneció en Bocairent desarrollando su vida laboral y familiar hasta su jubilación en 1984, fecha en la que cambió su domicilio y se trasladó a la localidad de Cullera para cumplir otro de los grandes sueños de su vida, estar al lado del mar. Sin olvidar sus aficiones musicales, asistía todos los domingos al concierto que alternativamente realizaban las bandas de la localidad: la S.M.I. Santa Cecilia y el Ateneo Musical. También era un asiduo del Certamen de Bandas de Cullera que todos los años se celebra en Abril y en el que la Unión Musical de Bocairent también participó. En la actualidad Manuel reside en Bocairent rodeado de sus hijos y nietos, y aún tiene sus atisbos musicales como cuando venimos de ver alguna “Entrada” y en seguida surge la típica pregunta: *què tal les bandes? com sonaven? moltes places? Sí pare 60, 80 a vegades 100 músics*. Y su respuesta, *“quin goig poder disfrutar d’això, nosaltres erem 30 com a molt”*. Y ya si queremos que disfrute un poco más le cantamos (como podemos) la melodía de alguna marcha mora o el “fuerte” de alguna marcha cristiana, y ves en sus ojos ese brillo especial que adquieren en las personas determinadas sensaciones que han dado sentido a su vida, y que están ahí para siempre.

El año 2009 tuvo el placer de oír la interpretación de su marcha mora “Bocairente en fiestas”, con motivo del homenaje a los capitanes de las fiestas de Moros y Cristianos que se realiza el día 6 de enero, ya que nuestro hermano Joaquín Filiberto era capitán de la Filà de Moros Vells. A pesar de su avanzada edad no quiso perderse un momento tan importante en la vida de nuestra familia.

JOSE, ANTONIA Y XIMO

Cien años os saludan 1912 - 2012

Me falta poco para obtener el galardón que antecede, y ante la longeva realidad, lo primero es dar gracias a Dios Todopoderoso por mantenerme en este valle de lágrimas, con algunas dificultades propias de la edad, pero con la mente lúcida para poder distinguir lo que me rodea y saber dónde me encuentro, pues llegar a esta edad en condiciones tan preclaras no es proeza personal, sino misericordia divina, sin cuyo favor no es posible lograrlo.

Reabro mi agenda centenaria y paso con rapidez las páginas negras de los primeros cincuenta años repletos de pobreza, miseria, conflictos laborales, sucesos dramáticos, guerra fratricida y sangrienta, para acceder a los segundos, donde el esfuerzo y sacrificio conformaron una mentalidad compacta que, aprovechando tiempos de paz y trabajo, en evolución constante de prosperidad bienestar y progreso, transformaron con generosidad sin límites en todo detalle, la vida social.

Destacar que nuestra fiesta de Moros y Cristianos también aprovechó aquella bonanza progresiva en todos los aspectos, permitiéndole alcanzar la personalidad propia de sus funciones, a la par que aumentó el número de festeros, culminando con la presencia activa de la mujer, logrando entre todos que los actos rebosen la plenitud de alegría, esplendor y brillantez que actualmente disfrutamos.

Nada que ver con los tiempos vividos, cuando el Ayuntamiento regía la Fiesta y el Alcalde era su Presidente. Fiesta pobre, raquítica, por falta de medios económicos y festeros activos, por lo cual hubo que esforzarse para encontrar soluciones y poder celebrar los festejos cada año.

Esta fórmula funcionó hasta llegar a la Presidencia del Ayuntamiento, D. José Juan Vañó, festerero y gran devoto de San Blas, perteneciente a la Comparsa de Estudiantes, Jefe Local del Movimiento desde 1939, y Alcalde de grato recuerdo entre 1949-1970. Durante su mandato empezaron a brillar las burbujas del nuevo Bogairent, con proyectos y realizaciones como el alcantarillado, puente de San Blas y barrio de la Santa Cruz, entre otros, que hoy son orgullo al permitir la urbanización general de zonas diversas, conjugando lo antiguo con lo moderno, transformando la faz de nuestro pueblo.

En honor a la historia diremos que este Alcalde dejó de ser Presidente de Fiestas, pues ante las dificultades de la época, nombraba cada cierto tiempo a uno de sus concejales para que actuara en esta demarcación, siendo varios los que ocuparon el cargo y la responsabilidad de sus funciones en aquellos años de triste recuerdo.

El último presidente en esa modalidad, siendo Alcalde, D. Vicente Colomer Boronat, fue D. Juan A. Vicedo Pastor, Moro Viejo, 1974-1983 que figura en la historia por el honor de haber sido también el primer presidente elegido por la asamblea democrática de festeros, en 1981.

La Fe mueve montañas y este era el motivo del sacrificio de aquel reducido grupo de festeros para mantener los actos que se anunciaban como fiestas cívico-religiosas. Eran pobres, como queda dicho, pero ricas en signos re-

ligiosos desde aquel siete de noviembre de 1632, que era proclamado San Blas, Patrón de Bogairent.

Debemos añadir que la devoción bogairentina a San Blas es muy anterior a todos los festejos conocidos, pues nace a auspiciado por el antiguo Gremio de la Carda que lo tenía como piedra angular para velar por aquella actividad textil. Una actividad que se convertiría posteriormente en motor industrial que, además de ofrecer ocupación a todo el vecindario, le dio fama reconocida como pueblo de la Manta, cuya muestra está presente en el monumento que perpetua la historia y preside la entrada al pueblo, obra de José Gozalvo.

Detalles del amor al Obispo de Sebaste son evidentes en cualquier época y buena muestra de ello la encontramos en el Reglamento que publicó el Ayuntamiento en 1896, señalando día y hora de actos a celebrar, que empezaba así:

“Objeto de la Fiesta.

Artículo 1º. El objeto principal de la Fiesta será por todos los medios, fomentar el culto y devoción al Patrón de la Villa, SAN BLAS OBISPO Y MARTIR”

Este es el verdadero fundamento donde radica la base sólida de nuestra tradición. Principios que afloran raíces profundas dando valor y fortaleza a la fiesta. Historia que nace del pasado y adorna el presente con efluvios de Fe, amor y hermandad que albergan los corazones.

Celebrar las fiestas Patronales y además vestir el traje festerero, significa despojarnos de toda sutileza de enemistad, ideas y prejuicios que conlleva la vida cotidiana y enarbolar la bandera de paz, concordia y comprensión colectiva, invitándonos a disfrutar alegremente, respirando el placer de convivencia que agrupa amores y sentimientos.

Es milagro de Dios que nos ofrece por intercesión de San Blas, al que debemos corresponder como se merece, por su constante protección a nuestro pueblo.

UHLMAN dejó escrito un pensamiento que dice: *“La juventud no es un tiempo de vida, es un estado de espíritu.”*

Con esta idea pienso celebrar mi centenario y vestir de Españolito en el acto de la Entrada, acompañado por la familia. El motivo y la fiesta lo reclaman y debo corresponder con toda ilusión.

Las fiestas patronales con la devoción a San Blas, por principios y educación, son uno de los amores predilectos de mi vida, unido al cariño y pasión despertados por las virtudes generales de nuestra villa natal, a quienes he ofrecido reiteradamente el apoyo desinteresado para su bien y prosperidad.

Por eso deseo terminar estas muestras de amor a la tierra que me vió nacer, con el verso que empezaba Miguel Hernández, su poema *Vientos del pueblo*.

*Vientos del pueblo me llevan
Vientos del pueblo me arrastran,
Me esparcen el corazón
Y me aventan la garganta.*

J.B. MOLINA

JUAN BAUTISTA MOLINA CUMPLE 100 AÑOS

Juan Bta Molina Luna es un personaje único, irreplicable. Llevando a cuestas sus cien años de edad, todavía se le puede ver, cada mañana, acompañado de algún familiar, acudir al Bar Solbes a tomarse su café diario en ese rincón, que alguien bautizó como la “tertulia de la Cope” por la reunión que se celebraba alrededor de su mesa.

Su lucidez, su palabra justa, sus atinadas observaciones y comentarios siguen asombrando a cuantos seguimos carcanos a su presencia.

A nadie mejor que a él se le podía aplicar la lectura evangélica de la parábola de los talentos, que Dios le concedió y que él multiplicó a lo largo de toda su vida... y aún sigue...

Medalla de Oro de la Fiesta, diploma honorífico en sus setenta y cinco años de festero en activo, Secretario de la Junta de Fiestas durante varios lustros, decano de la Fiesta y de su *filà*, sería su carta de presentación de sus innumerables jalones...

Forjado y modelado en el Patronato, su formación católica fue siempre su *leitmotiv*, el talante que le acompañaría en todos los momentos de su juventud, de una juventud que fueron testigos de Cristo allí donde se encontraron: Ser leal a su credo ideológico de caballero cristiano. Este fue el motivo por el que en 1936 fue encarcelado en Valencia, y posteriormente en el Seminario de Orihuela, convertido en cárcel durante el periodo rojo de 1936-1939.

Fue un gran deportista, iniciador del fútbol, tanto en el Patronato como a nivel local en el “F.C.”, que es como se conocía al equipo del Bocairent en los años treinta.

Era tal su popularidad en este deporte que, en un partidillo informal, uno de los chiquillos que jugaba contra él, José Mª Sempere Asensio, (que sería capellán castrense), le hizo un *dribling* y le robó la pelota. Fue tanta su alegría que, sin seguir la jugada, dejando abandonado el balón, corrió hacia la banda gritando: “*Li l’ha furtà a “Uarite”....*”

También su formación literaria se fue consolidando en el Patronato a través de los estudios y de su incorporación a la compañía teatral, semillero de artistas, poetas, raposas y de la lectura de los autores del momento... Que le llevarían con el tiempo a dirigir la Compañía de San Guinés y la de la Junta de Fiestas de San Blas, a la que aportaría su sello personal como autor de numerosos sainetes festeros.

Asíduo colaborador en el Programa de Fiestas, cada año no ha faltado a su cita con escritos, ensayos históricos y de formación, buscando siempre su talante de paz, armonía y hermandad entre los hombres de la fiesta, de la que San Blas fue su norte y su guía. La presencia viva, casi física, del Patrón le marcó en muchos momentos de su vida, en los que sintió el apoyo, el amparo y su protección, que él ha relatado en muchas ocasiones...

Sin menospreciar ninguno de sus trabajos y colaboraciones, sí que habría que resaltar el aparecido en el Programa del año 2001, titulado “*Cien años de Moros y Cristianos. Bocairent 1901-2000*” en el que a lo largo de cuatro capítulos: En el I “Lo Social”, el II “El Culto al Santo Patrón”, III “La Música” y el IV “Varios” y un epílogo, narra las notas más descollantes durante el siglo XX de nuestra fiesta y cien años de vida local, que hoy es un referente y una cita obligada de consulta, por sus numerosos datos, actos y sucesos, desaparecidos unos, olvidados otros que él, que los vivió personalmente, aclaraba y simplificaba con su peculiar maestría.

Apasionado y estudioso de la fiesta y de su *Filà* de Española, fue autor de muchas canciones que son clásicos de nuestra fiesta como “*Pel carrer del Ravalet*” que sigue sonando como reliquia festera...

Pero una de sus facetas desconocidas es su vocación de poeta, que alcanzó su plenitud en los años 1937-1939, en los tiempos de su reclusión en la cárcel de Orihuela. He podido leer algunas de ellas, que expresan sus vivencias e ilusiones. “El Seminario” es un poema con título al edificio y a su entorno bucólico de la huerta y el Segura.

“Alma Santa” es otro de sus poemas importantes, donde va cantando y desgarrando todos los valores de la mujer, seguramente inspirado el recuerdo de la novia ausente, con seis estrofas que arrancan con:

Sublime alma de mujer
que sonrío cuando llora
y nunca piedad implora
ante el dolor ni el deber.
Conociendo tu proceder
te admiro sin demora,
sublime alma de mujer,
que sonrío cuando llora...

Pero sin duda la mejor, llena de lirismo Mariano es “A Maria. Súplica” que en treinta y seis versos va desglosando su amor a la Madre a través de sus vivencias (está escrito en septiembre de 1937) que en aquellos momentos eran

de plena persecució hacia la Iglesia y que él implora perdón para todos....

Probando con todo, otro detalle anecdótico fué su incursión en el campo de la copla, a la que puso letra y hasta la insinuación musical. Su buen amigo Ángel Bernat Sempere se encargó en lectura del pentagrama trasladarla a las teclas de su piano, de la historia de cierta "Rosa la "Trianera"....

Por eso, este jubileo tiene algo especial, de agradecimiento a su persona, que en todos estos cien años -uno a uno- nos ha dispensado como maestro, amigo, asesor, compañero... dándonos el ejemplo de su dedicación por la fiesta, por San Blas y por Bocairent....

M. CANTÓ CASTELLÓ

A LA RECERCA DELS VALORS PERDUTS

Al proposar-me escriure aquestes lletres i divulgar-les en el mirall del nostre **Programa de Festes** em plantege allò del que vosaltres i jo sabem i diu: *"la paraula o és lliure o no hi és, que l'amistat és més ampla que el propi nom, que l'estima ni té mesures ni li convenen, que el somriures van més enllà d'una ganyota obligada, que els límits els imposen els ineptes, que els sentits estan per a usar-se no impregnar-los de males consciències."**

Amb aquestes trames de principis, con relacionar l'ètica amb l'estètica individual, davant d'un ritus de caire festiu, amb una finalitat comuna: fer la **Festa del Poble**. Això és art? Eixe punt àuric, fa una societat equilibrada, harmoniosa, sense necessitat d'eixes estructures orgàniques que frenen eixe objectiu, que no és altre, que el de trobar la igualtat amb la diversitat de les persones i comú a tots: fer festa.

Les Comparses, les Junes de Festa, són entitats suficients per a organitzar les **Festes del Poble**, la resta, són corfolls que li resten a la festa. Existeix en dret un principi que diu que *"la millor norma per a la convivència és la que no existeix, la que no cal"*. A l'actual societat, i la festa no hi és aliena, està excessivament normativitzada, reglamentada, i tot hi és per la manca de valors personals de principis bàsics de l'ètica del respecte, la solidaritat, la tolerància, la sensibilitat, el coratge, la bondat, la felicitat, la confiança, l'esperança, l'agraïment, la saviesa, els somriures, l'amor pels altres i propi, són ingredients necessaris per a dir-se ciutadans

del món. Valors que al llarg del temps han nodrit els sentiments als nostre avantpassats.

Estem davant d'una societat malalta, con deia el filòsof Hipocràtic: *"retornar als orígens ens tornarà part de la salut"*.

La festa serà la que nosaltres vulguem que siga. Però no es pot improvisar. Cal pensar, xarrar, ajuntar-se, fer debats, **fer maset**. Planificar, estructurar, fer el marc on cada temps pugua redissenyar el seu contingut, més ric amb matisos, més participatiu, arplegant tota mena de realitats socials: com és la total incorporació de la dona, l'emigració, l'estat laic, etc. Principis integradors Universals dels Drets Humans en una societat globalitzada. Els Drets Humans constitueixen hui, sinó *"la religió del nostre temps"*, sí l'expressió històrica de la idea de JUSTÍCIA, que té una acceptació quasibé universal. La Justícia és l'expressió de la LLIBERTAT.

Tot i dit tot això del futur, cal enllaçar-ho amb tot el nostre passat, sense renunciar a res, però deixant una porta oberta, d'adaptació a les noves corrents de la societat, del contrari seria perjudicial per a les persones/ciutadans i per a la Festa.

*Jesús Huguet. Levante 24/2/09.

JOSEP ANTONI SANTONJA I CASTELLÓ

LA FIESTA MOROCRISTIANA EN OTRAS POBLACIONES

LAS FIESTAS DE BANYERES

Poner fecha al inicio de las fiestas de Moros y Cristianos tal y como las conocemos ahora, o cuando comenzó la Soldadesca, es toda una incógnita en todos los lugares donde se celebran. De lo que sí que estamos seguros en Banyeres es que en 1792 ya existían los Moros y Cristianos gracias al botánico Antoni Joseph de Cavanilles, que dejó constancia en su Cuaderno de Excursiones, conservado en el Jardín Botánico de Madrid, después de llegar desde Biar un 23 de abril (festividad de San Jorge) a la villa escribió:

“Apenas salimos del Pinar se ve ya el castillo y pueblo de Bañeres construido en lo alto de un montecito, y en la cumbre de ese Castillo, sus calles en cuesta, y todo cubierto al oriente por el cabezo de un monte, que ya se repunta ramal o primer escalón para el Mariola. Hacían los de Bañeres en ese día la fiesta de San Jorge, la que continuaron en el siguiente con grande estruendo de tyros y ataques, representando la toma del castillo por los moros y la represa que después hicieron los cristianos”.

En Banyeres existen dos pilares sobre los que se sustenta la fiesta: Comisión de Fiestas (el equivalente a la Junta de Festes de Bocairent) y la Cofradía de San Jorge, responsable de todos los actos religiosos.

Actualmente forman parte diez comparsas:

Denominación de la Filà	Año de fundación	Número de componentes
BANDO CRISTIANO		
Cristianos	Anterior a 1780	132
Estudiantes	Refundada en 1907	364
Maseros	1928	352
Contrabandistas	1955	123
Jordians	1980	96
BANDO MORO		
Moros Viejos	Anterior a 1780	495
Moros Nuevos	Se desconoce	238
Marrocs	1926	346
Piratas	1948	197
Califas	1977	69

La Comisión de Fiestas está formada por un presidente, cargo que recae sobre el concejal de fiestas, y un Alcalde de fiestas escogido de entre los miembros de la Comisión, dos por comparsa. También forman parte de dicha Comisión con voz, pero sin voto, un miembro de cada fuerza política representada en el consistorio, un representante por cada banda de música y dos repre-

sentantes de la Cofradía. Su misión es organizar todos los actos de fiestas y el desarrollo de los mismos, con la excepción de los que le corresponden a la Cofradía.

La Cofradía de San Jorge data de 1928 y cuenta en la actualidad con 1800 socios, tanto festeros como no festeros. Su estructura es la habitual con un presidente, secretario, tesorero y un número variable de vocales. A día de hoy rondan los treinta, y con ellos se intenta representar a todas las comparsas y a los devotos no festeros. Su misión es organizar los actos religiosos así como su desarrollo: las procesiones de Traslado de la imagen de San Jorge, la Ofrenda al patrón, la Misa Mayor, Procesión, Misa del Cementerio y el Octavario de

San Jorge. En su parte social organizan las Jornadas Musicales que ya van por la 32 edición, las más antiguas que se celebran en la Comunidad Valenciana sin interrupción.

Al igual que en Bocairent, cada comparsa o filà tiene su capitán, al que le da apoyo su abanderada, acompañando en todo momento a la bandera. Este Capitán puede ser una persona, una familia, una escuadra, ...

Los Moros y Cristianos en honor a San Jorge arrancan el Domingo de Gloria con la izada de banderas en el Santo Cristo por parte de la comparsa de Cristianos y en el castillo por parte de los Moros

Viejos, todo acompañado de una buena ración de cohetes, *dolçaina i tabalet* y herbero. A continuación tiene lugar el almuerzo de "coques" en todos los masets. A las 12 de la mañana tiene lugar la *entraeta* de los Contrabandistas.

Las *entraetes* serían el equivalente a los Cirios bocairentinos, sin el componente religioso, ya que sólo se comparte mesa y mantel y luego el desfile. A excepción de los Contrabandistas, que siempre desfilan el **Domingo de Gloria**, el resto de comparsas se sortea las fechas para poder realizar su *entraeta* cada año.

Lunes de Pascua se realiza el acto de Exaltación de Capitanes y Abanderadas y Pregón de fiestas: este acto muy similar al de Bocairent cuenta con una sola diferencia. Los capitanes desvelan su secreto mejor guardado luciendo el traje que llevarán en las próximas fiestas.

21 de Abril: Traslado de San Jorge desde su ermita a la Iglesia. Todo el pueblo, los capitanes, abanderadas, banderas de las comparsas, Comisión de Fiestas y Ayuntamiento acompañan en procesión a la imagen que presidirá el altar durante las fiestas. Tras el acto se acude a los masets para disfrutar del *sopar de la Vespra*, tras el cual algunas comparsas realizan *entraetes*.

22 de abril: Día de la Entrada: por la mañana tiene lugar la Entrada de bandas junto con la Ofrenda de flores al Patrón. Terminada ésta se reza el Ángelus en las gradas de la iglesia con un gran volteo general, e interpretación de los himnos nacional, regional y de la fiesta, dando paso al Concurso de Interpretación de bandas Godofredo Garrigues, compitiendo las diez bandas de música oficiales.

A las 17 horas da comienzo la entrada. Sus particularidades son que la escuadra Oficial es la que cierra cada comparsa, por detrás del capitán y su final, pues al finalizar bajo de las gradas de la Iglesia, todas las escuadras rinden armas a la imagen del patrón ubicada en la fachada, y así finalice el desfile. También cabe destacar el

recibimiento en este mismo lugar al capitán por parte de toda su comparsa.

A las 12h. tiene lugar la Retreta: acto alegre y desenfadado que discurre por las calles que rodean al castillo y que abre cada *filà* con su farol, elaborado por una escuadra con una pizca de crítica, burla o sátira sobre los acontecimientos más actuales de la población, del deporte, la política,... una vez finalizado el desfile, los faroles son quemados en la plaza Mayor al son de vales.

23 de abril: Día de San Jorge: el día rompe con el sonido del *tabal i xirimita* (y un buen acompañamiento de herbero) en la tradicional *despertà* que realiza la Filà de Moros Vells a las 6 de la mañana. Su misión es despertar a los miembros de la escuadra oficial que participará en la diana. A las 7,30 h da comienzo la diana en la que participa una escuadra por cada comparsa, ataviada con el armamento oficial de cada comparsa.

La diana tiene diversos itinerarios, a cada comparsa le corresponde uno diferente cada vez, de forma que el acto llegue a todos los rincones de la población. Al regresar a la plaza tiene lugar el Concurso de Cabos y Escuadras. Acto único de gran vistosidad y sana rivalidad. Todo un espectáculo que las escuadras preparan durante meses. Se valora la uniformidad, el paso, la ejecución de los números (variaciones), tiempo...

Una vez finalizado tiene lugar el merecido almuerzo, tras el cual irán a recoger al capitán a su casa y se trasladarán al ayuntamiento para acudir a la Misa Mayor.

A las 17 se realiza el desfile infantil de cabos y escuadras y la Volteta, desfile dedicado a los más pequeños de cada comparsa.

A las 19 horas da comienzo la Solemne Procesión a San Jorge. La imagen va escoltada por la comparsa de Cristianos y tras recorrer las calles de costumbre, a su entrada en la plaza le rinden armas al patrón las diez escuadras oficiales, y se le acompaña hasta que vuelve a su altar.

24 de abril: día de Moros y Cristianos: el día comienza igual que el anterior, con su despertà y la diana, con la única diferencia que ya no hay concurso.

El almuerzo se desarrolla en el Barranc Fondo (en la entrada a la población desde Alcoy) y allí mismo, en la Serreta de la Neu, tiene lugar el simulacro de combate entre los embajadores y

los capitanes moro y cristiano. Una vez finalizado tiene lugar el baile de banderas, cada *filà* baila su bandera. Este ritual de bailar la bandera esta considerado como un acto lleno de respeto y amor por la bandera y todo lo que ello representa. Al finalizar comienza su ascensión disparando hacia el castillo asediando los moros a los cristianos. Una vez finalizado el disparo por todas las comparsas, en el castillo tiene lugar la embajada mora, en un marco incomparable, que todos los años va mejorando en escenificación. El texto de estas embajadas es de finales del siglo XIX del poeta Pastor, aunque sabemos que existía otro datado en 1853.

A las 17,30 horas tiene lugar el simulacro de combate entre los embajadores en la calle Mariola y desde allí empieza el disparo hacia el castillo, acompañados por la efigie de la Mahoma junto con la comparsa de Moros Viejos. Una vez finalizado el acto del disparo comienza la embajada Cristiana. Retomado el castillo por los cristianos, la comparsa de Moros Viejos efectúa el Baile Moro, interpretado por mujeres de la comparsa, aunque en sus inicios era interpretado por los festeros más veteranos de

la comparsa. Este baile data de finales del siglo XIX pero se sabe que había otro anterior.

Después las comparsas de Estudiantes y Moros Nuevos interpretan la embajada humorística en el castillo de madera, y seguidamente la comparsa de Piratas representa su embajada humorística. Ambas dejan patente el ingenio y la gracia que intenta superarse año a año.

25 de abril: Día del Santo Cristo: a las 8 de la mañana se reúnen las comparsas en el paraje del Morer donde se alzan los nuevos capitanes. Aunque no es el acto oficial de cambio de bandas ya se presentan a todos los festeiros y en el mismo lugar se vuelven a bailar las banderas y se asciende disparando camino del cementerio. Al pasar por delante de la ermita del Patrón se dispara una salva por comparsa. Al llegar al cementerio cada una de las comparsas va entrando en el recinto, y dispara tres salvas en el primer pabellón y tres más en el segundo. Éste es un acto con una gran carga emocional para todos los festeiros y para todos los bañerenses, pues acudimos el último día a honrar a todos los que nos precedieron,

a todos los que hicieron posible que disfrutemos de las fiestas, a los que nos dieron la vida.

Una vez han terminado todas las comparsas de disparar las salvas, tiene lugar allí mismo una misa en sufragio de todos los difuntos. Al finalizar es tradicional que las familias se reúnan, y vayan a visitar a sus difuntos y les dediquen unas salvas mucho más íntimas.

Nos dirigimos al Santo Cristo a almorzar, cada comparsa tiene su bancal o terreno donde almuerza y aprovecha este momento para volver a alzar a sus capitanes, presentando a los nuevos y homenajeando a los que terminan. Pero realmente, es en la ermita del Santo Cristo donde firman el libro de Oro los nuevos capitanes. A su salida, en la misma puerta es donde se hace el cambio de bandas entre los viejos y los nuevos capitanes a los hombros del resto de componentes

Con el nuevo capitán nombrado se baja disparando hasta llegar a la ermita de Santa María Magdalena, donde tiene lugar la “conversión del Moro al Cristianismo” o “Despojo”, cuyo texto es el mismo que se usa en Bocairént, con la salvedad que honra a San Jorge y no a San Blas.

Finalizado este acto la comparsa de Moros Viejos interpreta el Baile

Moro. Desde allí se vuelve a reiniciar el disparo para llegar a la plaza Mayor donde se volverán a bailar las banderas y se volverán a alzar los nuevos capitanes.

Cada comparsa dispone de dos imágenes pequeñas de San Jorge: “San Jordiets”, una preside el mases y la otra preside la casa del capitán durante todo el año.

Llegado este momento, cuando ya hay un nuevo capitán, cada comparsa se dirige a casa del capitán que termina para recoger el San Jordiét y llevarlo a casa del nuevo capitán, para que le acompañe durante ese año tan especial que empieza.

Durante los días 26, 27, 28, 29 y 30 de abril y 1, 2 y 3 de mayo tiene lugar el Octavario de San Jorge, y cada día la misa se celebra por la intención de dos comparsas, por las bandas, por los difuntos de Banyeres y por los de la Cofradía. Asimismo se celebran las Jornadas Musicales. El sábado siguiente al finalizar el Octavario tiene lugar el Traslado del Patrón a su ermita acompañado por los nuevos cargos.